

ŠIBENSKI LIST

KRUPNI ZADACI

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BRJ 273 — GOD. VI.

ŠIBENIK, 11. PROSINCA 1957.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

**SVEČANO
PROSLAVLJEN
DAN REPUBLIKE**

KONSTITUIRAJUĆA SJEDNICA NARODNOG ODBORA KOTARA

NOVI SAVJETI

Za predsjednika NO kotara ponovo je izabran drug Petar Škarica, a za potpredsjednike drugovi Miro Kuhač i Nikica Dmitrović

U Šibeniku je na veoma svečan način proslavljen Dan Republike. Uoči prazničkih dana grad je bio okićen zastavama, zelenilom i transparentima, a na istaknutim mjestima i javnim zgradama postavljani su svijetleći natpisi. Po svim školama održane su prigodne akademije sa predavanjima i kulturno-umjetničkim programom. Uoči proslave šibenska narodna glazba izvršila je ophod gradskim ulicama a na Martinskoj je bio priredben vatromet. Iste večeri u Narodnom kazalištu održana je svečana priredba, na kojoj su članovi dramskog ansambla šibenskog kazališta izveli predstavu »LJUDI« od Velimira Šubotića. Svečanost priredbi prisustvovali su, pored predstavnika vlasti, političkih i društvenih organizacija, javni i kulturni radnici Šibenika. 29. i 30. studenoga u organizaciji Saveza sportova kotara održano je finalno takmičenje u odbojki i malom rukometu. Tih dana mnogi radni kolektivi u prilici su izlete u bližu i dalju okolicu.

Na Dan Republike glazba JNA priredila je na Poljani maršala Tita koncert, a istog dana izvršen je svečani prijem mališana i učenika osmogodišnjih škola u pionirsku i omladinsku organizaciju.

28. prošlog mjeseca održana je u dvorani Društvenog doma konstituirajuća sjednica kotarskog vijeća i vijeća proizvođača NO-a kotara Šibenik. Na odvojenim sjednicama novoizabrani odbornici položili su zakletvu, a zatim su izabrane odborničke komisije.

Na zajedničkoj sjednici obaju vijeća izvršen je izbor novog predsjednika Narodnog odbora. Dosadašnji predsjednik drug Petar Škarica ponovo je izabran za predsjednika NO-a kotara, čiji su izbor odbornici aplauzom pozdravili. Za stalne potpredsjednike NO-a kotara izabrani su Miro Kuhač, dosadašnji potpredsjednik i Nikica Dmitrović, sekretar Općinskog komiteta SK Knin. Potom se pristupilo izboru komisija i savjeta Narodnog odbora kotara.

Savjet za unutrašnje poslove: Arsen Vukić (kao predsjednik), Ante Beroš, Alfons Foskio, Bogdan Matijević, Nine Popović, Ne-

djeljko Vukašin, Radoslav Baranović, Zvonko Brkić i Josip Žaja. Savjet za opću upravu: Nina Petrić (predsjednik), Miro Blaće, Ljudevit Lušić, Dragan Nonković, Petar Šarac, Josip Mileta, Šime Duilo, Mirko Zorić i Drago Kovačević.

Savjet za društveni plan i financije: Ivo Batinića (predsjednik), Josip Ninić, Mate Jukić, Ante Baica, Desanka Antić, ing. Ivan Pavić, Petar Šarić, Ante Tomićić, Slavko Radin, Dušan Dereta i Branko Đurica.

Savjet za privredu: Čedo Polak (predsjednik), Stipe Mrša, Vaso Nikolić, Krste Ninić, Rudolf Alfirev, ing. Rade Ivaz, Božo Radić, Krsto Perić i Frane Sužić.

Savjet za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu: ing. Zvone Jurišić, (predsjednik), Milan Bijelić, Ivan Morić, Branko Radinović, ing. Ante Radović, Mirko Gojčeta, Vladimir Čećuk, Mirko Gazari, i Vicko Birin.

Savjet za poslove robnog prometa: Nikica Bujas (predsjednik), Vaso Mandić, Ivo Bitunjac, Šime Klarić, Danica Tomićić, Ante Mišić, Nikola Krvavica, Tode Ilić i Mijo Lemo.

Savjet za komunalne poslove i urbanizam: Krešimir Čipčić (predsjednik), Rade Dobrović, Božidar ing. Šlezinger, Dragan Alavantić, Ivan Bumber, Mate Vukov, Mili-voj Popović, Stjepan Petijo i Miro Poljičak.

Savjet za školstvo: Tona Krnić (predsjednik), Vitomir Katić, Nikola Krička, Ljeposava Cvjetković, Andrija Matković, Filip Milić, Ante Lilić, Petar Popović i Ante Celar.

Savjet za prosvjetu i kulturu:

Sjednica NO općine Šibenik Novi način upravljanja grobljima

Na odvojenim sjednicama obaju vijeća Narodnog odbora šibenske općine, koje su održane 27. prošlog mjeseca, donijeto je nekoliko odluka i rješenja. Tako je donijeta odluka o načinu upravljanja gradskim grobljima koja sadrži niz propisa kojima se reguliraju osnovni odnosi u pogledu upravljanja i načina korištenja grobnog prostora. Po tim propisima upravu groblja vrši komunalna ustanova Javna zelenila i groblja, koja ujedno ima zahtjev održavanja gradskih groblja. Svi vlasnici grobnica dužni su plaćati godišnju taksu koja će iznositi od 400 do 700 dinara kao nekada za održavanje groblja. One grobnice, za koje kroz pet uzastopnih godina nije plaćena taksa smatrat će se da su napuštene, te će prijeći pod upravu i slobodno raspolaganje spomenute ustanove. Nadalje ukoliko vlasnici grobnica isplate 50-terostruki iznos propisane takse, tada se oslobađaju trajnog plaćanja takse. Kupovina odnosno prijenos vlasničkog prava na zemljištu za gradnju grobnica zamijenjena je pravom privremenog i trajnog korištenja, te je cijena za kupovinu tog prava utvrđena po 1 m² od 6000 do 10000 dinara za trajno, a u manjim iznosima za privremeno korištenje. Osim tih propisa odluka također propisuje cijene za nužne i minimalne pogrebne usluge.

Na zajedničkoj sjednici općinskog vijeća i vijeća proizvođača podignut je izvještaj o realizaciji Društvenog plana za prvih devet mjeseci 1957. godine.

Zvonko Baković (predsjednik), Mile Andabaka, Zdravko Ikica, Nikola Bego, prof. Slavomir Fulgosi, prof. Momir Šolaja, Branko Belamarić, Ljubo Kuprešanin i Ljubica Šprljan.

Savjet za narodno zdravlje: Vinko Petrina, (predsjednik), Rozarijo Živković, dr. Mirko Knežević, Frane Šupe, Ivo Ramljak, dr. Emil Ofner, dr. Ante Hrabar, Obrad Modrić i Lina Grubišić.

Savjet za socijalnu zaštitu: Božo Blažević (predsjednik), Stevan Čuruvija, Nikola Kablar, Milena Kovačević, Marko Orlović, Filip Štropolj, Joso Grbelja, Branko Bodrožić i Mila Trešnjak.

Savjet za rad i radne odnose: Rade Čolak (predsjednik), Marko Čolović, Ante Kazija, Ante Belamarić, Jere Banić, Petar Macura, Joso Bikić, Nikica Marjanović i Jure Aralica.

Savjet za fizički odgoj: Mirko Rončević (predsjednik), ing. Pave Bujas, Tode Čeko, Miloš Sinobad, Vilma Mudronja, Mladen Radić, Stojan Mileta, Stjepan Turj i Čedo Vujasinović.

Godišnja konferencija SK općine Kistanje

VEĆI IDEOLOŠKO-POLITIČKI RAD

U nedjelju je održana godišnja konferencija SK općine Kistanje, kojoj su pored 86 delegata prisustvovali Tode Čuruvija, član CK SKH i Jovo Ugrčić, član revizione komisije CK SKH, te organizacioni sekretar Kotarskog komiteta SKH Šibenik Srećko Bašić.

Iz podnesenog izvještaja i žive diskusije koja je vodena na ovoj konferenciji, uočene su mnoge slabosti, ali i vidni rezultati u radu organizacija SK. Područje općine danas ima 16 osnovnih organizacija SK u koje je obuhvaćeno 394 člana. Kada se govori o radu organizacija SK i njegovom djelovanju, može se reći da je ova organizacija u protekle dvije godine zabilježila vidne uspjehe, ma da je u tom periodu bilo i nekih nedostataka. Organizacija SK borila se za pravilne odnose u svim vidovima i na svakom koraku.

Organizacije SSRN u zadnje vrijeme polučile su vidne rezultate. To je pokazalo, da su se neke organizacije SK u tom pravcu dovoljno aktivizirale. Ali ima i takvih organizacija SSRN koje se nisu afirmirale. Na području općine djeluje 18 osnovnih organizacija SSRN sa 3240 članova. Među najaktivnije organizacije mogu se ubrojiti Nunić, Biovičino selo, Zečevo i Gošić, dok u lošije organizacije SSRN spadaju Devrske, Ervenik i Kistanje.

I o unapređenju poljoprivredne proizvodnje bilo je dosta riječi, na ovoj konferenciji. Na području općine ima obradivih površina 5785 ha, od kojih pod žitaricama 4632 ha, a industrijskog bilja svega 1 ha. Plan unapređenja poljoprivrede predviđa da će se do 1961. god. povećati obradive površine na 5902 ha ili 11.880 Din po stanovniku.

Za protekle dvije godine u organizaciju SK primljeno je 124 nova člana od kojih 16 žena. Slabost u radu SK opažaju se u organizacijama Modrićevo selo i Ervenik. Što se tiče omasovljenja SK naročito su se istakle Kistanje, Devrske, Ervenik, Biovičino selo i Ivoševci.

U drugoj polovini prosinca i u januaru 1958. održat će sve osnovne organizacije SSRN godišnje konferencije, na kojima će se raspravljati o dosadašnjem radu i postaviti novi zadaci.

U većini odbora osnovnih organizacija počele su diskusije, kako pripremiti ovogodišnje konferencije s obzirom na zadatke koji stoje pred istima, a o čemu će biti svakako rasprave na samim konferencijama. Godišnje konferencije u organizacijama SSRN, redovito su bile značajan događaj za ovu organizaciju. To naročito treba da bude ove godine, s obzirom na ogromne zadatke, koji su provedeni u izvršavanju određenih zadataka, a posebno izbora za NO općina. Radi toga će i same konferencije biti ujedno politička manifestacija naših dostignuća, one će biti dogovor građana u pojedinim selima i gradu, za buduće rješavanje određenih zadataka, iz bilo koje grane naše društvene djelatnosti. Nema sumnje da će i ove konferencije imati još veće značenje, ali njihov uspjeh ovisit će od rukovodstava osnovnih organizacija. Svi općinski odbori SSRN u tom pravcu dobili su uputstva, a koja svakako treba da se obrade i s osnovnim organizacijama, a posebno sa predsjednicima. U tom radu i pripremama treba svakako koristiti dosadašnja iskustva. U pravilu, ako se u referatima samo govorilo o političkoj situaciji, a ne o konkretnim stvarima same organiza-

cije i njenoj problematiki, onda je unaprijed sigurno da je cilj promašen. Ne znači da ne treba govoriti o tome, a posebno o našim dostignućima, ali ta situacija treba da odražava stanje u našim organizacijama.

Radi svega toga treba da ove konferencije budu odraz cjelokupnog rada naših organizacija i to: što je učinjeno na političkom polju, odgoju širokih masa, rad u narodnim sveučilištima, u rješavanju komunalnih pitanja, društvenom upravljanju i t.d., tako da ti referati koji će biti odraz stanja i dosadašnjih rezultata, budu ujedno i baza za buduće zadatke naših organizacija na kotaru.

Pored uspjeha treba napomenuti da je bilo organizacija, koje su vrlo loše radile, a posebno rukovodstva u tim organizacijama. Radi toga konferencije u takovim organizacijama treba da budu prekretnica u njihovom budućem radu. Sigurno je da će se na njima kroz raspravu mnogih problema učiti još n'z slabosti, o kojima u buduće treba da se povede veća briga. Tih slabosti ima dosta. Uzmimo samo zborove birača na našem kotaru, njihov kvalitet i t. d. onda ćemo doći do zaključka, da tu stojimo vrlo loše. Da bi se to stanje u budućem radu što bolje pokrenulo, treba da svi skupa o njemu povedemo računa, a u prvom redu organizacije SSRN.

Organizacije SSRN posebno one u selima treba da ocijene rad općih poljoprivrednih zadruga i razvika poljoprivrede s aspekta naših realnih mogućnosti. Pored toga treba vidjeti kako funkcionira društveno upravljanje u istima. To treba tim prije, što na našem kotaru ima zadruga u kojima vrlo malen utjecaj još imaju zadruhari. Na tim konferencijama treba da bude riječi o našem pređenom putu u izgradnji socijalizma, o društvenom upravljanju, koliko je tu organizacija SSRN imala svog utjecaja i t. d.

Na konferencijama treba da budu posebno zastupljena organizaciona pitanja i metode rada u organizaciji SSRN. Broj članstva učenjan na našem kotaru ne odgovara broju birača, jer je od ukupnog broja birača učenjano 57% na čitavom kotaru. O ovom trebaju povesti računa one organizacije u kojima je obuhvaćeno 10 do 20% birača. Posebno mjesto treba da zauzme pitanje naplate članarine, koja treba da bude odraz ispunjavanja statutar- nih obaveza prema organizaciji.

Iz svega naprijed iznesenog vidli se da ovogodišnje konferencije imaju što da raspravljaju i da sadržaj istih, kao i sam uspjeh može da bude dobar, ako naša rukovodstva o tome ozbiljno povedu računa, utoliko više, jer pred SSRN našeg kotara stoje neposredni zadaci: Izbori za Saveznu i Republičku skupštinu na kojima će se birati poslanici, zatim izrada perspektivnog plana privrednog razvika kotara, usavršavanje društvenog i radničkog upravljanja, daljnji rad komuna i t. d. N.J.

HE Jaruga izvršila godišnji plan

26. prošlog mjeseca hidro-elektana »Jaruga« izvršila je svoj ovogodišnji plan. Taj kolektiv je do tog dana proizveo 37 milijuna kWh električne energije. U »Jarugi« predviđaju da će do kraja ove godine proizvesti ukupno preko 40 milijuna kWh električne energije, što bi ujedno predstavljalo najveću proizvodnju za posljednjih deset godina. Uspjeh je toliko veći što ova hidro-elektana posjeduje veoma dotrajale strojeve. (KA)

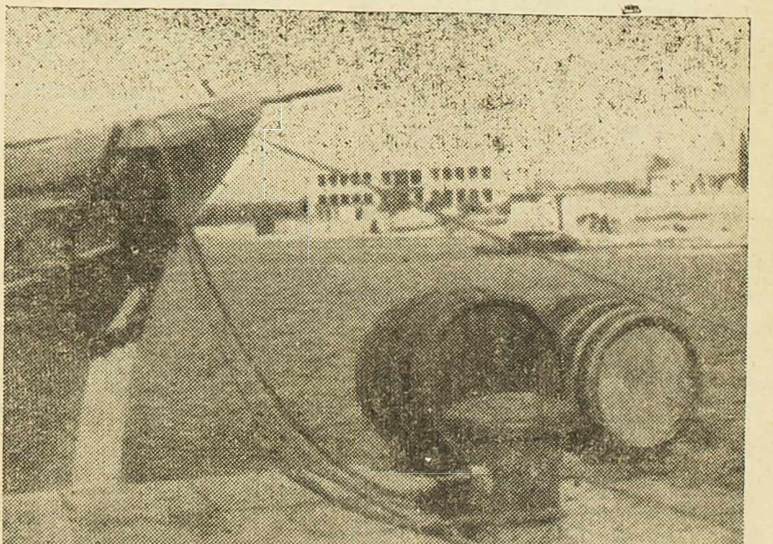
Narodno slavlje u Čistoj Maloj Otvoren je zadružni dom

U nedjelju je svečano otvoren zadružni dom poljoprivredne zadruge u Čistoj Maloj.

Proslavi otvaranja su prisustvovali predsjednik NO-a općine Vodiće Rudolf Alfirev, predstavnik Kotarskog saveza poljoprivrednih zadruga i Zadružne banke i štedionice iz Šibenika. Proslavu je uveličala vodička glazba. Priredena je zakuska na ko-

joj je predstavnik zadruge spomenuo kakove je sve žrtve i prepreke zadruge trebala prebroditi, da bi se na koncu ostvarila njihova davna želja, zadružni dom, koji je u potpunosti izgrađen vlastitim sredstvima. Na kraju je zahvalio općini na pomoći, koja je zadruzi ukazavana prilikom gradnje doma. (D.Ž.)

Pirovac

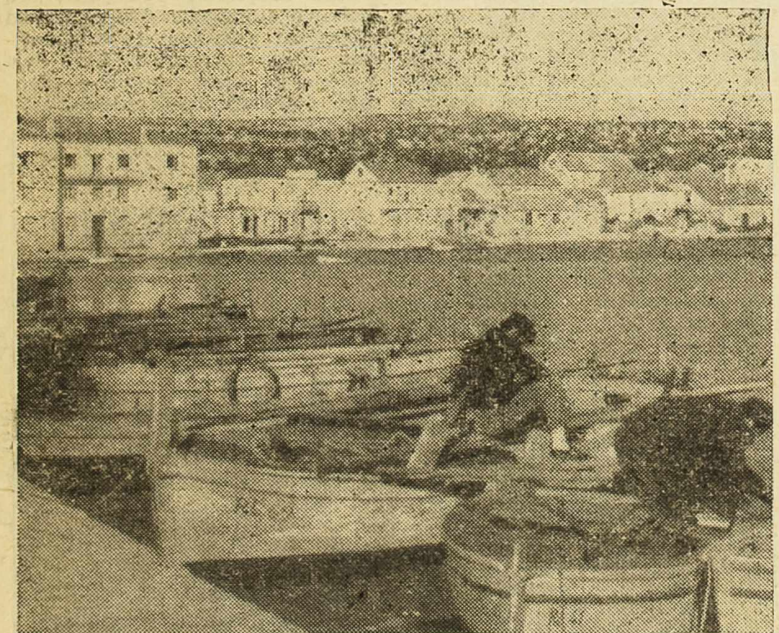
Dogovor sekretara općinskih komiteta SK Izvještaji - odraz života i rada organizacija SK

U petak je u prostorijama Kotarskog komiteta SK održan sastanak sekretara općinskih komiteta Saveza komunista, na kojem se uglavnom raspravljalo o godišnjim sastancima osnovnih organizacija SK. Tom prilikom je osobito bilo govora o godišnjim izvještajima koje je potrebno solidno pripremiti. Ukazano je na dosadašnje propuste kod sastavljanja izvještaja, pa su istaknuta pitanja koja je neophodno iznijeti pred osnovne organizacije. Naime, bilo bi potrebno izbjegavati ono široko opisivanje međunarodne situacije, a svestranije obraditi rad organizacije i njenih članova. Naročito pažnju bi trebalo pokloniti radu komunista, a osobito kako su oni prenosili svoju aktivnost u mase, tj. u Socijalistički savez, omladinsku organizaciju, savjete, društva i sl. Osim toga u izvještajima bi mo-

ralo biti riječi o problemima ideološko-političkog rada i njegovim oblicima. Bit će korisno da se na godišnjim sastancima iznese o čemu su osnovne organizacije u toku godine raspravljale i kako su sekretarijati pripremali sastanke. I pitanju omasovljenja osnovnih organizacija SK morat će se na predstojećim godišnjim sastancima pokloniti veća pažnja nego što je to dosad bio slučaj.

Na sastanku se, pored toga, diskutiralo o pripremama za održavanje općinskih konferencija Saveza komunista na kojima će se izabrati delegati za VII. Kongres SK. Te konferencije počēt će u siječnju, a završit će krajem veljače. Na kraju su iznijeta neka pitanja u vezi održavanja kotarske konferencije Saveza komunista, koja će se održati 22. o. mj.

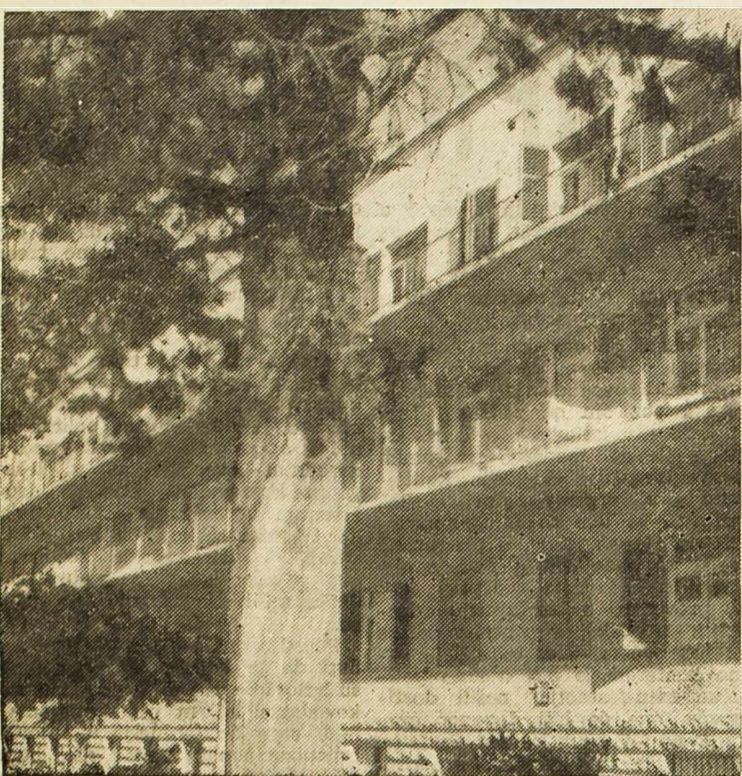
Primošten

OBAVIJEST ČITAOCIMA

Zbog remonta slagalnih strojeva prošli broj lista nije mogao izaći. Molimo čitaoce da to uvažavaju.

Uredništvo

Iz šibenske bolnice

Fluorografsko snimanje osiguranika na kotaru

Zauzimanjem zavoda za socijalno osiguranje kotara Šibenik izvršeno je tokom mjeseca jula fluorografsko snimanje aktivnih osiguranika na tom teritoriju. Budući da je vrijeme bilo strogo ograničeno (mjesec dana) snimanja su zahvatila samo jedan dio osiguranika i to pretežno onaj koji je radi prirode svoga posla najviše izložen fizičkim naporima. Na taj je način od cca 22.000 osiguranika zahvaćeno 7700, pretežno radnika. Snimanje je izvršeno točno po programu, koji je izradio Antitbc dispanzer u zajednici sa Zavodom za soc. osiguranje, a sa glavnim ciljem da se otkriju nova tuberkulozna oboljenja. Poznato je, naime, da kod većine početnih tuberkuloza pluća, nema gotovo nikakvih jasnijih simptoma koji bi silili bolesnika da potraži liječničku pomoć. Upravo radi toga i dolazi do poznatih »zakašnjelih« forma tuberkuloze koje iziskuju dugotrajno liječenje i skupa sredstva. Fluorografskim snimanjem dobiju se male snimke pluća, koje ftiziolog nakon razvi-

jenja promatra kroz specijalan aparat za uvećavanje i izdvaja sve one slučajeve, koji pokazuju znakovite oboljenja. Osobe sa tim znakovima se ponovo pozivaju u Antituberkulozni dispanzer i podvrgavaju detaljnoj kliničnoj i rentgenološkoj obradi. Na taj je način bilo u toku rujna listopada i studenog podvrgnuto specijalnom pregledu 358 osiguranika, koliko je od 7700 snimljenih bilo sumnjivo na tbc. Tom se pregledu nije odazvao 21 osiguranik, pretežno iz Šibenika (!). Konačni rezultat je pokazao 55 do sada nepoznatih aktivnih tuberkuloznih bolesnika, a od tih 21 sa kaavernama. Pored tbc otkriven je i čitav niz drugih netuberkuloznih oboljenja. Filmovi sa kartonima bit će doskora razdijeljeni ambulantomama koje imaju već sortiranu zdravstvenu kartoteku.

Zahvaljujući ovim pregledima moći će se u cijelosti pristupiti sistematskom pregledu osiguranika u šibenskom kotaru.

Dr. O.

KNINSKA KRONIKA

SVEČANA PROSLAVA DANA REPUBLIKE

ODRŽANE SKUPŠTINE SINDIKALNIH PODRUŽNICA

Do 8. decembra gotovo sve sindikalne podružnice na području Općinskog sindikalnog vijeća u Kninu održale su svoje godišnje skupštine. Godišnji sastanci sindikalnih organizacija bili su uglavnom dobro pripremljeni i dobro posjećeni. Pored analize rada u proteklom periodu, glavna pažnja je bila posvećena provođenju odluka Kongresa radničkih savjeta. Bilo je govora o sistemu rada pojedinih organizacija i kadrovskim pitanjima u sindikalnim podružnicama. Osim toga, skupštine su raspravljale o funkcioniranju i razviku društvenih organa upravljanja u poduzećima i ustanovama. Na skupštinama su izabrana nova rukovodstva i delegati za godišnju skupštinu Općinskog sindikalnog vijeća, koja će se održati sredinom ovog mjeseca.

PRIPREME ZA PROSLAVU DANA DJEČJE RADOŠTI

Na inicijativu društva »Naša djeca« u Kninu se pristupilo pripremama za proslavu Nove godine - Dana dječje radosti. Ovogodišnja proslava razlikovat će se od dosadašnjih. Dok se je ranije čitava priredba održavala u zatvorenim prostorijama, ovog puta mališani će Dan dječje radosti provesti u prirodi. Na prostoru dječjeg igrališta u »Borićima« uredit će se dječji zabavni park. Pored ostalog, tu će biti okićena i novogodišnja jelka. U blizini će se nalaziti logor izviđača sa nekoliko šatora. Pojavit će se Djeda Mraz, koji će djeci podijeliti darove.

Za ovogodišnju proslavu Dana dječje radosti ustanove, poduzeća i trgovačke radnje obćali su pomoć i suradnju. Slične proslave organizirat će se u svim selima kninske općine.

U KNINU NEMA PETROLEJA

Više od desetak dana trgovačke radnje koje se bave prodajom petroleja ne mogu poslužiti potrošače. Razlog: nema petroleja, a nema ga ni na skladištu »Jugopetrola« u Kninu.

Nastupila je zima. Gradska mreža je preopterećena i može doći do prekida električne struje. Potrebno je imati barem litru petroleja u rezervi.

ZAPUŠTEN ZADRUŽNI DOM U BENDERU

Mještani Bendera kod Knina podigli su u posljednjim godinama dom kulture koji je u početku služio u namjenjene svrhe. Međutim, poljoprivredna zadruža kasnije je pretvorila dom u skladište. I nije čudo što omladina tog sela posjećuje gostionice ili odlazi u druga sela da provede slobodno vrijeme, kad je takva zgrada pod ključem. Bilo bi potrebno da se i to pitanje konačno riješi, pa da se tako dom upotrebljava u one svrhe za koje je i sagrađen. (NR)

IZGRADNJA IGRALIŠTA U KOSOVU

Na inicijativu kapetana Selimira Rakića u Kosovu su nedavno počeli radovi na izgradnji nogometnog igrališta koje će se nalaziti u blizini željezničke stanice. Dobrovoljne radove izvode uglavnom pripadnici JNA i omladine. (VJ)

Dan Republike proslavljen je veoma svečano na čitavom području kninske općine. Svagdje su održana prigodna predavanja i priredbe sa brojnim kulturno-zabavnim programom. Naroči to su uspjele proslave održane u Vrbinuku, Golubiću, Strmici, Plavnu i drugim većim selima. Omladinske kulturno-umjetničke grupe i društva zajedno s učenicima svih škola trudili su se da u zadržanim

domovima i na privizornim pozornicama školskih učionica izvedu što bolji program, koji je promatrao velik broj mještana.

U Kninu je također svečano proslavljen Dan Republike. Grad je bio u zastavama. Uoči proslave kninska tvrđava je bila iluminirana bakljama. Iste večeri u Domu JNA održana je svečana akademija. Državnu himnu je otpjevao omladinski zbor uz pratnju vojne muzike, a potom je Božo Radić, predsjednik Narodnog odbora općine govorio o značenju 29. novembra. U nastavku je izveden program u kojem su sudjelovali omladinski zborovi, vojna muzika i članovi KUD »Pero Milanović«.

Akademiji su, pored velikog broja građana, prisustvovali narodni zastupnik Tode Čuruvija, vojni rukovodioci, te predstavnici vlasti, političkih i društvenih organizacija.

AKTIVNOST OMLADINE U OČESTOVU

Omladina malog sela Očestovo pokazuje prilično veliku aktivnost. Omladinci svake nedjelje organiziraju zabave a često daju i priredbe. Oni odlaze i u susjedna sela, pa će uskoro učiniti jednodnevni izlet u Vrbinuk, gdje će dati priredbu: Omladini pomaže u radu organizacija SK. (NR)

Priredena izložba mladih slikara amatera

Mladi slikari amateri Knina u čast Dana Republike priredili su u prostorijama osmogodišnje škole prvu izložbu svojih radova. Od šest izlagača, petorica su učenici gimnazije i to Tomislav Burnać, Ema Ganc, Karlo Karolji, Il'ja Radić i Đorđe Romić, dok je Branko Knežević dek škole učenika u privredi. Njihovih 35 radova, pretežno ulja, a manjim dijelom akvareli predstavljaju prijatno iznenađenje.

Izgradnja puta Knin-Plavno

Već nekoliko mjeseci uspješno se odvijaju radovi na izgradnji puta Knin - Plavno koji većim dijelom prolazi uskim kanjonom riječice Radljevac. Dužina puta iznosi 13 kilometara a širina 6 metara, i on ima veliko značenje za Plavno koje je bogato stokom, voćem i povrćem. Izgradnjom puta mještani Plavna i okolnih sela moći će znatno lakše plasirati svoje proizvode u Kninu. I pripadnici Kninskog garnizona pomažu izgradnju tog puta. (NR)

Ulovili pastrvu tešku preko 5 kg

Nedavno je Pero Dmitrović, službenik iz Zagrovića ulovio u Krki kod Radučića pastrvu tešku pet i po kilograma. Zaista rijetka lovina za ovaj kraj. (NR)

Matični ured

RODENI

Draženka, kći Ratka i Stane Katić; Kata, kći Josipa i Ivanice Samardžija; Nikola, sin Ivana i Ane Maras; Pavica, kći Ante i Marije Vujčić; Marko, sin Marka i Anice Vojić; Dejan, sin Tomislava i Albine-Zore Kužina; Ljubica, kći Bože i Jelice Kostur; Jasna, kći Petra i Milke Sinobad; Slobodan, sin Obrada i Ružice Bjedov; Dragan, sin Janka i Drage Vukobrat; Mirjana, kći Stevana i Slavke Kasum; Davor, sin Stjepana i Anđelke Jukić; M'lorad, sin Dušana i Stane Tunić; Anka, kći Dušana i Marte Milak; Nada, kći Slavka i Marije Perić; Nada, kći Save i Marije Šimić-Mestrovčić; Anđelka, kći Stevana i Slavke Čuruvija; Milka, kći Luke i Anice Gutić; Ante, sin Bože i Boje Hrga; Zvonimir, sin Marka i Mare Škorić; Nikola, sin Mate i Tomice Teskera; Milan, sin Miće i Pere Biuk; Rejko, sin Petra i Jovanke Šest; Boro, sin Il'je i Radmile Trifunović; Gordana, kći Vlade i Lidije Zrnić i Nikica, sin Momira i Olge Đurić.

VJENČANI

Anić-Matić Ive, službenik - Dokoza Slavka, domaćica; Juračić Šimun, poslovođa - Marić Milena Vesna, domaćica i Dmitrović Jovani, radnik - Bojanić Anđela, domaćica.

UMRLI

Dmitrović Kovilja kći Save, stara 2 dana; Dmitrović Marija žena Bože, stara 44 god.; Jaramaz Todor ud. Jovana, stara 96 god.; Sarać Rade pok. Miloša, star 62 godine i Matekalo Kaja pok. Petra, stara 72 god.

PONESTALO IM DAHA

Mještani Donjeg Zagrovića kod Knina odlučili su još krajem prošle godine na zboru birati da dobrovoljno radom izgrade školsku zgradu. Nekoliko dana nakon tog zaključka postavljen je i temelj da bi se nakon toga prekinuo svaki rad. Iako djeca dnevno pješake po osam do deset kilometara do najbliže škole, ipak se čini da roditeljima nije do toga mnogo stalo. Mještani su, čini se, potpuno zaboravili i na pomoć koju je dodjeljivao NO kninske općine za podizanje školske zgrade.

Iako je škola važan problem za to selo, ipak nema nitko da pokrene njegovo rješavanje. Kad već štiti organizacija SSRN onda bi pitanje izgradnje školske zgrade trebalo da pokrene organizacija Saveza komunista u selu. (NR)

Prijem u Savez pionira

Povodom Dana Republike i Dana pionira, izvršeno je svečano primanje najmlađih učenika u pionirsku organizaciju. Nakon polaganja zavjeta, stariji pioniri su izveli za mlade drugove zanimljiv program. U Kninu je ova svečanost održana u domu »Partizana«. Novoprimitljenim pionirima je priredena zajednička zakuska.

Za predškolsku djecu je u Narodnom odboru bio priređen prijem i tom prilikom su mališani čestitali državni praznik.

Odred izviđača je prigodnom manifestacijom proslavio Dan Republike. Oni su na prostoru pred osmogodišnjom školom razapeli pet šatora, odredili krug i podigli na jarbol odredsku zastavu. Poslije je podne izviđači su prodefilirali gradom, a u sumrak su zapalili logorsku vatru.

Povodom praznika, kninski planinari su u društvu sa planinarima Splita, Kaštel Sućurca i Šibenika, organizirali izlet u Brezova. Streljačka družina »Boško Žunč« priredila je streljačko natjecanje.

Dobar rad odreda izviđača

Izviđačka organizacija u Kninu je u toku ove godine pokazala zapažen napredak, raznolik i veoma plodan rad. Zalaganjem uprave i savjeta, mnogo je učinjeno na proširenju i učvršćenju odreda. U prvoj polovici ove godine organizirana su dva propagandna logora, povodom Dana dječje radosti i prvomajskih praznika. Izviđači su radili na pošumljavanju goleti pod kninskom tvrđavom. Odred je preuzeo obavezu da u Kistanjama formira izviđačku jedinicu. Članovi ove organizacije uzeli su vidnog učešća u prilikom proslave narodnih praznika.

Zahvaljujući pomoći Općinskog odbora SSRN nabavljeno je 40 izviđačkih uniformi, dok je iz vlastitih sredstava i pomoći Saveza i drugih organizacija odred dobio 13 šatora. Osim inicijativnog odbora kotarskog starješinstva Saveza izviđača Hrvatske i Crvenog križa u Kninu, odred je dobio pomoć i od Kotarskog zavoda za socijalno osiguranje u Šibeniku. Jedna od najkрупnijih akcija u toku ove godine bilo je organiziranje veoma uspješnog logorovanja u Paklenici u trajanju od mjesec dana. Na njemu je učestvovalo 26 izviđača, među kojima troje iz Kistanja. Za vrijeme logorovanja organiziran je tečaj za vodnike, koji je po programu bio identičan tečaju koji je početkom ove go-

dine bio organiziran u Splitu. Na tom tečaju desetero je s uspjehom završilo ispite za izviđačke vodnike. U toku logorovanja poduzeto je više izleta u predjelima Velebita.

Na nedavno održanoj godišnjoj skupštini predstavnik Općinskog odbora Saveza boraca predao je na svečan način izviđačima odredsku zastavu, kao znak priznanja za primjeran rad ove organizacije.

Uskoro će kninski izviđači dobiti nove prostorije za rad u kojima će nastaviti dobro započetu djelatnost.

GOSTOVANJE PJEVAČA RADIO BEOGRADA

Početkom decembra u Kninu je gostovala grupa pjevača Radio Beograda koja je uz pratnju muzičkog ansambla priredila u Domu JNA veoma uspješno veće narodnih pjesma i šlagera. Narodne pjesme odlično su interpretirali Mara Đorđević i Živojin Živković, a šlager Olga Nikoljić i Živojin Živković. U ostalom dijelu programa sudjelovali su O'livijera Živković i Slobodan Matić, koji su posjetioce zabavljali točkama ve-drog humora. Građani koji vole ovakove priredbe ispunili su dvoranu do posljednjeg mjesta.

VIJESTI IZ DRNIŠA

PREDAVANJE POVODOM DANA REPUBLIKE

Narodno sveučilište u Drnišu održalo je 27. XI, u Općinskoj vijećnici predavanje s projekcijama »Oružani ustanak i stvaranje narodne vlasti« uz proslavu Dana Republike. Predavač Vladimir Mojaš, nastavnik. (M)

KAD JE SELO SLOŽNO

Mještani sela Ružić kod Drniša odlučili su da do 1. maja iduće godine uvedu električno osvjetljenje. Taj se uspjeh može pripisati čitavom narodu tog sela, a posebno članovima SSRN i seoskim odbornicima. Do sredstava su došli na taj način što je gotovo čitavo selo sudjelovalo pri iskapanju bentonita. Oni su se također obavezali da će privesti prijetak i kamenje za gradnju stambenih zgrada u Gradcu. Izvjesnu svotu novca kao prilog elektrifikaciji sela poslali su iseljenici. Radnu snagu i ostale troškove također će dati mještani. Neobičan primjer kolektivnog rada i zalaganja može poslužiti i drugim selima. (JG)

AKADEMIJA »PARTIZANA« U ZATONU

Uoči Dana Republike DTO »Partizana« iz Zatona priredilo je svečanu akademiju na kojoj su pioniri, omladinci i članovi izveli vježbe na spravama i parteru. Posjet je bio dobar. I ova akademija je pokazala da se fizički odgoj omladine u Zatonu dobro razvija. (N.S.)

USKORO ELEKTRIFIKACIJA SREDNJIH KONJEVATA

Već duže vrijeme mještani Srednjih Konjevata vrše pripreme za osvjetljavanje sela. Gotovo sav materijal je nabavljen, a najveći problem predstavljali su stubovi i žica. Međutim, ta prepreka je svađana, tako da su završni radovi pri kraju. Pored mještana koji su pokazali veliko zalaganje na tom poslu, ipak je najzaslužniji Marko Krnić kojem je uspješno da svađava sve teškoće koje su iskršavale u toku radova. (MR)

ZASTO K'NO U TEPLJUHU NEREDOVITO RADI?

U ovom selu otvoren je prije dvije godine kinematograf. Ispočetak rad je bio zadovoljavajući, što se za posljednja dva mjeseca to ne može kazati. Naime, filmovi se neredito prikazuju, navodno zbog toga jer kinooperater nije bio redovito honoriran. Na organizaciji je SSRN da udovolji željama mještana. (VJ)

OSNOVAN TAMBURAŠKI ZBOR U TEPLJUHU

Na početku ove školske godine pri šestogodišnjoj školi u Tepljuhu započeo je rad tamburaški zbor u koji su za sada uključeni pet i šesti razred. Učenicima već sada pod vodstvom učitelja Mirka Vukelića uvježbali nekoliko pjesama i kola. (VJ)

NARODNI ODBOR OPĆINE ŠIBENIK

na temelju Pravilnika o ustupanju na izvođenje građevinskih objekata i radova (Sl. list FNRJ br. 13/57) održava

JAVNO NADMETANJE

u prostorijama Narodnog odbora općine Šibenik. - Sekretarijata za komunalne poslove, u Šibeniku, za izdavanje u rad građevinskih i obrtničkih radova.

Industrijske vinarije u Šibeniku

Predračunska vrijednost radova iznosi 141, 579.740 Din. Rok završetka radova 30. septembra 1958. godine. Javno nadmetanje održat će se dana 28. prosinca 1957. godine u prostorijama Sekretarijata za komunalne poslove narodnog odbora općine Šibenik u Šibeniku, u 11 sati. Elaborat sa troškovnikom i nacrti mogu se dobiti kod gornjeg Sekretarijata svakog dana od 7 do 14 sati. Kauciju u visini od 10% treba položiti u obliku bankovne garancije gornjem sekretarijatu na dan nadmetanja do 11 sati. Pravo nadmetanja imaju sva poduzeća ovlaštena za izvođenje gornjih radova.

NARODNI ODBOR OPĆINE ŠIBENIK

NARODNI ODBOR OPĆINE TIJESNO
KOMISIJA ZA IZBORE I IMENOVANJA
RASPISUJE

NATJEČAJ

ZA PRIJEM U SLUŽBU:

1. poreskog izvršitelja
2. tajnika za Osmogodišnju školu Pirovac.

pod 1. niža stručna sprema i izvjesna praksa, pod 2. niža stručna sprema i potrebna stručna praksa za obavljanje administrativnih poslova.

Molba s opisom dosadašnjeg rada i dokumentima iz čl. 50. Zakona o državnim službenicima dostaviti NO-u općine najkasnije do 20. XII. 1957. god.

NOVINE U RADNOM ODNOSU

PRIMANJE I OTPUŠTANJE RADNIKA I SLUŽBENIKA

Veliki broj postojećih propisa kojima se reguliraju radni odnosi i uslovi rada prevaziđen je i više ozračava stvarni položaj koji su radni ljudi stekli uvođenjem radničkog samoupravljanja u privredi i društvenog upravljanja u javnim službama, stoga je i predloženo novi zakon koji će radne odnose usklađivati sa društveno-političkim i privrednim razvikom u našoj zemlji. On treba sa svoje strane da doprinese dajem u čvršćenju sistema radničkog samoupravljanja u privredi i društvenog upravljanja uopće.

Osnovno je da se ovim zakonom proširuju i učvršćuju postojeća prava radnika i službenika u radnom odnosu. U tom smislu iznijeti ćemo novu predloženu zakona, koje će razmotriti Savezna narodna skupština.

Prije svega zakonom se predviđa takav mehanizam radnog odnosa koji u sadašnjim uslovima odgovara sistemu radničkog upravljanja i položaju i odgovornosti koje ima direktor kao operativni organ u procesu proizvodnje i poslovanju privredne organizacije. O zasnivanju radnog odnosa prema prijedlogu zakona odlučuje radnički savjet, a u privrednim organizacijama koje nemaju birani radnički savjet cio radni kolektiv. Radnički savjet može izabrati posebnu komisiju za zasnivanje i otkazivanje radnog odnosa. Ukoliko se ova komisija ustanovi, prijedlog za prijem radnika podnosi direktor ili drugo ovlašćeno lice. Međutim, bez saglasnosti komisije direktor ne može zaključiti sporazum o zasnivanju radnog odnosa, ali isto tako ni komisija ne može mimo prijedloga direktora primiti radnika.

O prijemu radnika na rukovodeća radna mjesta odlučuje upravni odbor. Ali, radi objektivnijeg odabiranja kadrova za rukovodeća i druga važnija radna mjesta predlaže se uvođenje konkursa, koje raspisuje upravni odbor a sprovodi komisija za za-

snivanje i otkazivanje radnog odnosa.

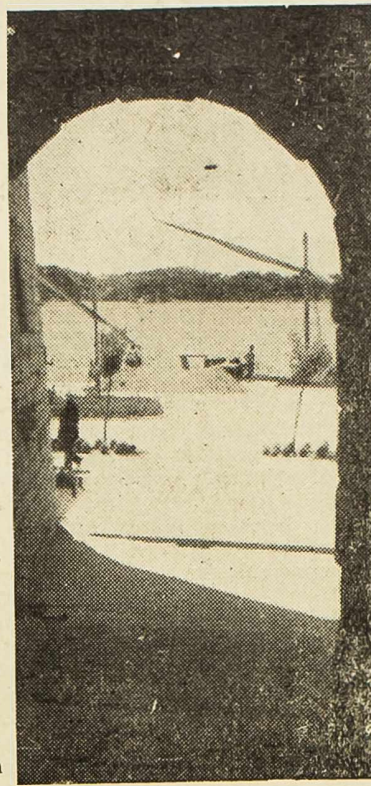
Što se tice prestanka radnog odnosa zakoni unos nekoliko uredba koje imaju za cilj da zadržite pravo radnika na rad i sprječavaju samovoljno primkom otkazivanja, kao i primkom prijema prijedlog za otkaz podnosi direktor komisiji za zasnivanje i otkazivanje radnog odnosa. Kad komisija na svoju saglasnost, direktor tek ona donosi rješenje o otkazu. Na rješenje direktora radnik ima pravo žalbe upravnom odboru radničkog savjeta. Protiv konačnog rješenja radnik ima pravo žalbe arbitraži za otkaze koja se o brazuje kod narodnog odbora općine, a sastoji se od predstavnika narodnog odbora, sindikata i odgovarajuće komore.

Prijedlogom zakona regulira se i odmor, odsustva i radno vrijeme radnika. Sada se prvi put u zakon unose odredbe o odsustvu. Pravilnikom o radnim odnosima privredna organizacija određuje u kojim se slučajevima radniku i službeniku može dati plaćeno odsustvo radi obavljanja privatnih poslova. Ovo odsustvo može da iznosi najviše sedam dana u jednoj kalendarskoj godini, a preko ovog roka ono se može odobriti samo u slučaju stručnog osposobljavanja ili onda kad je to u interesu privredne organizacije, što ona sama cijeni. Za sve vrste odsustva radni odnos se ne prekida.

U posebnim odredbama o odmoru određuje se da se radniku i službeniku između dva uzastopna radna dana mora osigurati odmor od najmanje 12 sati, a poslije sedam radnih dana 32 sata neprekidnog nedjeljnog odmora. Ukoliko se radi nedjeljom dnevnica se povećava za 50 odsto. Međutim, po zakonu rad nedjeljom može se ponoviti uzastopno najviše dva puta mjesečno. Za vrijeme rada svi radnici imaju obavezan odmor od 30 minuta. U prosjeku radno vrijeme traje najviše 8 sati.

Prijedlog zakona garantira minimumu godišnjem odmoru i to prema godinama radnog staža. Radnici i službenici koji imaju pet godina radnog staža dobijaju 12 radnih dana za godišnji odmor, što znači da se nedjelja i praznik ne će računavati u godišnji odmor, kao što je dosad bilo. Na primjer, za radni staž od 5 do 10 godina odmor iznosi 15 radnih dana, od 10 do 15 godina radnog staža — 18 radnih dana, od 15 do 20 godina 21 radni dan, od 20 do 30 godina 26 radnih dana a za preko 30 godina zaposlenja 30 radnih dana. Naravno su zaštićeni mlađi radnici ispod 18 godina. Njihov godišnji odmor iznosi najmanje 17 dana. Kad je riječ o godišnjem odmoru privredna organizacija ne može davati odmor ispod zakonskog minimuma. Međutim, ona može da odredi duži godišnji odmor od onoga koj je propisan zakonom ali ne duži od 30 radnih dana.

Petar Stojanović

Motiv iz Šibenika

Gostovanje šibenskog kazališta u Zadru

Ansambli šibenskog Narodnog kazališta gostovao je 7. i 8. o. m. j. u Zadru u okviru suradnje jadranskih kazališta.

Ta gostovanja imaju za cilj da u pojedinim primorskim kazalištima: Dubrovniku, Splitu, Šibeniku, Zadru, Rijeci, Puli i Karlovcu, koji je po vlastitom traženju ušao u sklop ovih kazališta — međusobnim gostovanjima pridonese što veći i raznovrsniji repertoar i na taj način još više nego dosad zainteresiraju publiku pružajući joj najšire mogućnosti izbora kazališnih djela i raznovrsnih scenskih ostvarenja.

U okviru te suradnje u našem gradu su gostovali ansambli Istarskog kazališta iz Pule i narodnih kazališta Zadra i Karlovca, a tokom sezone nastupit će i ostala kazališta koja su već najavila svoja gostovanja.

Prilikom spomenutog gostovanja u Zadru, šibensko kazalište je u subotu naveče prikazalo Kref-tovu dramu »Celjski grofovi«, a u

nedjelju dvije predstave Držičeve komedije »Mande« (»Tri pčede U-tolče«). Uzevši u obzir da je šibensko Narodno kazalište u posljednjih nekoliko godina gostovalo u glavnom samo s operetom, to je i razumljivo da je u Zadru vladalo prilično velik interes za nastup drame, što se je odrazilo i u posjeti koja je bila zadovoljavajuća (oko 1.400 gledalaca). Publika je tokom izvedbe »Celjskih grofova« na »otvorenoj sceni« kao i na kraju predstave frenetičnim aplauzom nagradila izvođače, a isto tako i druge večeri prilikom izvedbe »Mande«. (AD)

PRED NOVOM PREMIJEROM

Dramski ansambli Narodnog kazališta u Šibeniku uskoro će izvesti na scenu komediju »Gospodsko dijete« od Kalmara Mesarića, u režiji samog autora. Kako se doznaje premijera će uslijediti u drugoj polovini ovoga mjeseca prilikom dvadesetpetog jubileja glumačkog rada Ivane Kuthy, člana drame šibenskog kazališta. (AD)

GOSTOVANJE U KNINU

Uoči Dana Armije šibensko kazalište gostovat će u Kninu sa Subotičevom dramom »Ljudi«. Predstava će se izvesti u domu JNA. (AD)

ZAVRŠIO TEČAJ GLUMACA

LUTKARA

U organizaciji Kazališta lutaka održan je dvomjesečni tečaj za osposobljavanje glumaca - lutkara. Učesnici tečaja kroz to razdoblje upoznali su se s glumom, režijom, tehnikom pozornice i tome slično. Nakon završenog tečaja kandidati su polagali ispite kojima je pristupilo 26 polaznika. U ispitnoj komisiji nalazilo se 6 članova. (JV)

LIST SAVEZA NOVINARA JUGOSLAVIJE »NAŠA ŠTAMPA« IZAŠAO

1. DECEMBRA KAO DNEVNI LIST

List Saveza novinara Jugoslavije »Naša štampa« izašao je i ove godine 1. decembra na 10 strana, formata »Politike«. Toga dana nije izašao nijedan list u zemlji, pošto se zbog praznika Dana Republike nije radilo 29. i 30. novembra. List će se štampati u velikom tiražu i resturac će se po čitavoj zemlji. Cijena 10 dinara.

Uredništvo

«Servisa za lokalnu štampu»

Zabilježeno u Murteru

KRENULO JE NAPRIJED

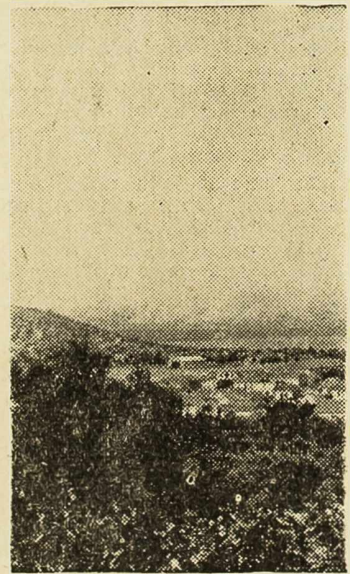
Ovo važi za bilo koji dan zimskih mjeseci. Bura je odnijela i posljednji oblak s nebeskog svoda. Svagdje nijema tajanstvena tišina. U zadržanoj zgradi je živo kao i bilo kojeg dana decembra, bilo kojeg dana našeg stoljeća. Tamo se »otkulaju« masline. Marko je došao na red. On pravi računicu, ulja je ove godine manje. Tako kaže i Pere i Stipe. To važi za sve murterske seljake! Šapuće se: »maslina nema, ribanja i manje — život je gorak i pun neizvjesnosti«.

Radni je dan. U mjesnoj gostionici igraju se briškule, crnjak dolazi na stolove. Ima tu i mladića, gotovo bezbradih, i onih što se nisu ošišali tri mjeseca i neobrijanih i u kabanima. Karte se igraju u dimu cigareta — to je već postala tradicionalna biest, reklo bi se neizlječiva, ali ipak nije tako.

Bijaše to poslije Oslobođenja. Masline su dobro rodile, omladina ostaje pri kući. Jedan dan u polje, drugi kiša i nevrieme, treći »svetac«. Pa bit će mi dobro i kod kuće. Ostavili mladići i stipendije i besplatne dačke domove i školske klupe. Sačica škrte zemlje je njihov spas! Vrijeme se mijenja, život se okreće, nekom donosi sreću — Murteranima nesreću. Maslinova ulja bilo je sve manje, »okak« smokava i »ljoga« ribe — vrijeme se mijenja. I dali se ljudi u avanturističke »pothvate«. Misle krah se zarađuje bez para, bez rada, bez snalažljivosti i umijeća... Odrekli se mladići nezaljna posla, traže sebi drugi izlaz. »Matrikulu« u ruke i bježi po svijetu. Mnogo ih danas plovi, čeka ih dosta još kući, doći će valjda i na mene red, veli Tome, tako misli i Ante i kaže Frane. E ma vi, ljudi, nemate kvalifikacije, bez diplome i male mature. Počeli mladići ići u školu, večernju, kažu nije bolan loše raditi na imanju, uveče pohađati nastavu i čekati ukrcanje.

Vid o sam i primijetio i čuo i uvjerio se. Omladnici imaju volje i za učenje i za čitanje novina i za odbojku i mali rukomet i za ples i omladinsku organizaciju, za pošten rad i život. I kanili bi se oni sutra granja karata u mjesnoj gosti-

onici u magli dima i udaraca »bata«. Pokazali su to prilikom osnivačke skupštine DTO »Partizan«. Svi na sastanak, do jedan u organizaciju, raditi, krčiti sebi životni prosperitet. Ali u većini slučajeva iskrasne tu neki neželjeni problem. Uvijek

Murter

se netko mora ispriječiti na put. Ljudi zastarjelih shvaćanja ne razumiju današnju mladež, a takvih u Murteru ipak nije malen broj. Ne, pardon, ne samo u Murteru, bit će takvih »staraca« i u drugom mjestu i u Pirovcu, Tjlesnom i Tribunju... Pa to je prirodno, ljudi. Vrijeme se mijenja, život se okreće, sateliti kruže, rakete lete. Tog prije nije bilo, to se njima činilo abnormalno, nedostizivo, nevjerojatno. Mladost naša traži nove forme rada, prosperiteta svoje egzistencije, rasonodu i veselje. Murterska mladost ima volje. U nekim momentima nema tog presudnog faktora, možda radi slabe organizacije. Međutim, polaganom drvo raste. U to sam se uvjerio, posjetivši njihovu sredinu. Osjetio sam — krenulo je — nestat će valjda jednom i magle dima i briškule, nadolazi vjera u vlastite snage. A to je pozitivno!

-nar-

Osnivanje dvogodišnjih škola za seosku omladinu

Savjetovanje, koje je nedavno organizirao Kotarski komitet NOH-e, trebalo je da pokrene otvaranje u Šibenskom kotaru dvogodišnjih škola za seosku omladinu. Na savjetovanje su bili pozvani rukovodioci općinskih omladinskih organizacija, predsjednici kulturno - prosvjetnih komisija, savjeta za prosvjetu i kulturu i prosvjetnih vijeća općina, međutim, šteta je što je prisustvovalo samo jedan dio pozvanih. U izvještaju, koji je podnio prof. Ivo Livaković i diskusiji izneseni su principi na kojima treba da se osnivaju ove škole i način na koji će se prići njihovom otvaranju.

Već nekoliko godina se u našoj Republici vodi akcija za osnivanje dvogodišnjih škola za seosku omladinu. Neki kotari su u ovome već postigli i odlične rezultate, kao na primjer Pula i Karlovac, u kojima škole pohađa i više tisuća omladinaca. U Šibeniku, međutim, nije osnovana još nijedna škola, te je sad krajnje vrijeme da se ovome priđe.

Svrha ovih škola je davanje dopunskog obrazovanja onim omladincima i omladinkama, koji su, pošto su završili četverogodišnju ili šestogodišnju školu, napustili svaki rad na svom daljnjem obrazovanju. Ovo obrazovanje odnosi se uglavnom na davanje praktičnih znanja i vještina koje će polaznici škola koristiti u svom redovnom radu, bilo kao poljoprivrednici i domaćini, te na taj način pridonijeti unapređenju poljoprivrede u svom mjestu, bilo

kao članovi različitih organa vlasti i upravljanja. One treba da budu center za širenje i upoznavanje ljudi sa savremenim načinom rada i života i uklanjanje zaostalosti među našim seoskim stanovništvom. Nastavni plan i program za ove škole, kojeg je donio Prosvjetni sabor Hrvatske, može se prilagoditi specifičnim uslovima mjesta i njegovim potrebama.

Na savjetovanju se naročito mnogo diskutiralo o tome na koji način pridobiti omladinu za pohađanje škole, s obzirom da one ne daju nikakve formalne kvalifikacije. U ovome će naročito morati da se angažiraju omladinske organizacije, koje će svojim članovima prikazati korisnost pohađanja škole, kako za njih lično, tako i za zajednicu. Kad se već polaznici okupe, onda je problem redovito pohađanje i ne osipanje polaznika. Ovo će u mnogome zavisiti od načina, metode rada u školama, koji nikako ne smije da bude suhoparno klasično-školsko podavanje znanja, već mora da se uglavnom temelji na praktičnom radu, slobodnom razgovoru, tako da se polaznici zainteresiraju. Osobito je naglašena važnost interesantnog početka nastave, od kojeg će mnogo zavisiti daljnji uspješan rad.

Pitanje kadra koji će raditi u školama isto tako je vrlo važno. Usljed potmanjkanja nastavnog kadra, broj mjesta u kojima će se moći prići otvaranju škola pri-

lično je ograničen. Osim toga postojeće nastavno osoblje treba osposobiti za specifičan način rada u ovim školama. To će se učiniti preko seminara koji će biti organizirani. Istaknuto je da kao predavače preba koristiti sve stručnjake koji stoje na raspolaganju, a ne samo prosvjetne radnike.

Materijalna sredstva potrebna za rad dvogodišnjih škola treba osigurati u budžetu za slijedeću godinu. Osim toga, i zadržane organizacije morat će da im pruže izvjesnu pomoć.

Zaključeno je da se odmah ispita u kojim mjestima postoje uslovi za otvaranje škola, te pride okupljanju polaznika. Istaknuto je da se škole otvaraju samo tamo gdje se sa sigurnošću može predvidjeti njihov uspješan rad. Zato je ovom potrebno prići sa najvećom ozbiljnošću i opreznošću, jer će prve škole, koje se budu osnovala, morati da dadu iskustvo potrebno za širenje mreže škola. Kako one mogu da rade jedino u zimskim mjesecima, potrebno je u decembru izvršiti sve pripreme radnje, tako da bi najkasnije početkom januara iduće godine počele sa radom.

II. godišnja skupština odreda izviđača »Šibenik«

USPJEŠAN RAD!

»... Jer izviđača vuče priroda, strmi puteljci i neukročene vode mora. Priroda je za njega jedna velika knjiga, iz koje uči znojeći se s opremom na ledima, probijajući se kroz gusto granje, pozdravljajući zastavu na zapadu sunca i predajući se njenim surovim i raznim rukama na tvrdom ležaju šatorskog krila. Vuče ga njena divljina i surovost zajedno sa kršnim vrletima, koji su gostoljubivi i uvijek rado skrivaju naše partizane, čuvali ih ubojite vatre i pomagali im da izvrše svoje veliko djelo. Prošlog ljeta su šibenski izviđači krenuli njihovim putem, tražom V. ofanzive. Na svakom koraku su ih susretali grobovi, rda i spomenici. Ići tražom marša je tek ugodna zabava, prema onome, što su tamo doživjeli oni ljudi pred petnaestak godina. Izviđači će znati cijeniti njihovo djelo i borit će se, da se ostvare ideali, za koje su oni poginuli.« završio se referat mladog načelnika odreda Gorana Skočića. Više od stotinu brdana, planinki, poletaraca i pčelica obučenih u uniforme je pažljivo slušalo nabiranje svojih uspjeha i neuspjeha. Među njima je bilo i nekoliko starijih, predstavnika NO, narodne vlasti, nastavnika i pripadnika JNA, koji simpatiziraju i suraduju s ovom mladom i vrijednom organizacijom. Od osnivačke skupštine nije prošlo još ni godinu dana. Broj od 100 članova, koliko je tada brojila organizacija popeo se na više od 400. I to je još malo i odred ima spremljen program, kako će svoje

djelovanje proširiti i na područje našeg kotara. Organizacija i disciplina dosadašnjeg rada je zadivljujuća. Dosad je održano što vodnih, što četnih, što odredskih oko 300 sastanaka i oko 200 izleta u bližu okolinu. Kad već nabrajamo uspjehe, moramo spomenuti i razne smotre uoči državnih praznika, propagandne logore na slapovima Krke i Zadru i mjesec dana logorovanja na Zelengori. U svim tim akcijama učestvovalo je oko 1700 izviđača. Ova cifra doista djeluje impozantno, ali dok se do nje došlo uloženo je mnogo truda i prebrođeno je mnogo teškoća. Jedna od njih je bila nedostatak rukovodećeg kadra, koji je bio sastavljen uglavnom od mladih ljudi, još neiskusnih. Njihovom radu treba odati puno priznanje, ali uspješni ne smiju zavaravati, jer se može postići još mnogo više. Svojim radom se organizacija dovoljno afirmirala u očima narodne vlasti, koja će joj pružiti svaku pomoć, a i roditelji, koji su je ispočetka gledali s nepovjerenjem, sad su počeli i sami surađivati što je odavno bila želja mladih izviđača. Na kraju skupštine izabrano je novo rukovodstvo odreda. Upravni odbor je sastavljen od 9 članova. Goran Skočić, mnogo je zaslužan za uspjehe odreda, za načelnika je izabran po treći put, dok je za odredskog starješinu izabran Veljko Martijević. U savjet odreda, sastavljen uglavnom od starijih drugova, ušlo je 18 članova, dok nadzorni odbor broji 3 člana.

Izviđači na logorovanju

poljoprivreda - poljoprivreda - poljoprivreda

Mjere za zaštitu stočnog fonda

Svake godine naše stočarstvo trpi znatne gubitke zbog stočnih bolesti. U jednoj od prošlih godina od 27,5 milijuna kop. tara — goveda, ovaca i svinja uginulo je 1,27 milijuna grla ili u prosjeku, 4,6%. Prema tadašnjim cijenama stoke, poljoprivredni proizvođači su samo u jednoj godini pretrpjeli gubitak od preko 11,2 milijarde dinara. Stvarni gubitak znatno je veći, jer bi uginula stoka davala podmladak. S obzirom da se predviđa stalni porast stočnog fonda nameće se potreba efikasnije zaštite stoke. Dosadašnje osiguranje stoke bilo je nedovoljno i ono se u većem obimu sprovođilo samo na socijalističkim i združnim gazdinstvima.

Da bi se osigurala efikasnija zaštita stoke i na taj način brži porast stočnog fonda, a samim tim i prihodi poljoprivrednih proizvođača, predviđa se uvođenje obaveznog osiguranja stoke. Pripremaju se nacrti zakonskih propisa koji će regulirati pitanje obaveznog osiguranja stoke. Predviđaju se dvije vrste osiguranja stoke. Jedno osiguranje bi obuhvatilo besplatnu zdravstvenu zaštitu stoke i stočnog podmlatka, dok bi drugo obuhvatilo naknadu za uginulo stoku. Jedno od osnovnih pitanja koje bi trebalo riješiti u vezi s tim jeste visina premija za osiguranje stoke koje bi bile pristupačne svim poljoprivrednim proizvođačima, kako na privatnom, tako i na združnom i socijalističkom sektoru. Na osnovu već postojećih analiza i iskustava Državnog osiguravajućeg zavoda premije za osiguranje stoku ne bi bile visoke i one bi se kretale između 2 i 4 procenata u zavisnosti od vrste stoke.

Kako se predviđa, zdravstveno osiguranje stoke obuhvatilo bi pored efikasne veterinarske zaštite i pravo na besplatnu zdravstvenu zaštitu, pregled i liječenje.

Novi zakonski propisi o obavez-

nom osiguranju stoke vodit će računa o neujednačenosti veterinarskoj službi u zemlji. Zbog toga se i predviđa postepeno sprovođenje zakona. U krajevima gdje postoji razvijenija mreža veterinarskih službi zakon će se primjenjivati odmah po njegovom usvajanju, dok bi u krajevima gdje je ova služba slabija sprovođenje zakona bilo postepeno.

Obavezno osiguranje stoke i stočnog podmlatka vjerojatno ne bi bilo sprovedeno neposredno preko Državnog osiguravajućeg zavoda, već bi se osiguranje sprovođilo preko zemljoradničkih zadruga koje su se već afirmirale kao nosioce savremene poljoprivredne proizvodnje na selu. Predviđa se osnivanje zajednica osiguravatelja, a one bi djelovale u okviru zemljoradničkih zadruga. Radi boljeg

sprovođenja ove službe predviđa se vertikalno povezivanje ovih zajednica osiguravatelja u okviru kotara, republike i federacije. Zajednice osiguravatelja vodit će registar stoke koja će biti obuhvaćena osiguranjem. Preko zajednica bi se vršile i uplate premija i isplate naknada na ime pretrpljenih gubitaka stoke. U isto vrijeme zajednice osiguravatelja bi zaključivale i potrebne ugovore sa odgovarajućim ustanovama i organizacijama o pružanju zdravstvene zaštite stoke.

Prihvatanje ovih propisa bit će još jedan novi doprinos ne samo zaštiti stočnog fonda nego i jačanju materijalnog položaja proizvođača, uključivši i individualne proizvođače kod kojih se još uvijek nalazi pretežni dio stočnog fonda.

I. Stojiljković

Jesenska obrada i gnojidba vinograda

Malo je vinogradara u našem kotaru, koji su dosad već okopali i pognojili vinograde. Ti se radovi obično odlažu za kasnu zimu ili rano proljeće, pa je to jedan od glavnih razloga da vinogradi više trpe od ljetne suše. Kod nas kiše najviše padaju tokom jeseni i zime, manje u proljeću, a vrlo rijetko tokom ljeta. Otuda i važnost jesenske obrade vinograda, koja u stvari predstavlja jedan od najvažnijih načina borbe protiv suše. Naime, jesenskim kopanjem vinograda izlažu se dublji slojevi zemlje zimskim mrazovima, te zemlja postaje sposobna da upije količine vlage,

koja joj je neophodno potrebna za vrijeme ljetnih mjeseci. Račun se, da tokom ljeta sa jednog hektara vinograda ishlapi oko 100 hl vode, a to su ogromne količine kad se ima u vidu da su to uglavnom beskišni mjeseci. Znači, da vlagu moramo osigurati onda, kada je imamo na raspolaganju, a to možemo najbolje jesenskom obradom vinograda. U protivnim slučajevima posljedice suše bit će mnogo veće, a time i prinosi grožđa.

Uz sadašnji način kasnog kopanja zemlja ostaje zbivena i zakorovljena, pa ne može da upije zimske oborine, koje dišom ispare ili otiču s površine neiskorišteno.

Prednost jesenske obrade je i u tome, što u ovo vrijeme ima dovoljno neiskorišteno radne snage, koja se može upotrijebiti za obradu vinograda.

Kopanje vinograda obavlja se kod nas isključivo ručno. Izuzetak čine mnogi vinogradari u općini Oklaj i pojedinci u ostalim općinama kotara, koji upotrebljavaju vinogradarski plug. Oranje vinograda je mnogo brže, jeftinije, a kvalitet rada potpuno zadovoljavaju. Upotreba pluga dolazi u obzir kod vinograda, koji imaju pravilne redove čiji razmak iznosi najmanje 1,30 m. Za tu svrhu najbolje odgovaraju vinogradi podignuti na stupove i žicu.

Prilikom jesenskog kopanja svakako se preporuča i gnojidba vinograda. Poznato je da se svakom berbom odnose sa tla velike količine hraniva, koja treba vratiti tlu u obliku stajskog ili umjetnih gnojiva. Zbog pomanjkanja stajskog gnojiva bilo bi najbolje da se vinogradi gnoje svake 4—5 godine 3 vagona po ha, a unutar tog razmaka s umjetnim gnojivom. Da se postignu visoki prinosi grožđa potrebno je da se u tlu nalaze dovoljne količine dušika, fosfora i kalija, jer su to najvažniji sastojci potrebni za razvitak loze. U-

Kapaciteti poljoprivredne proizvodnje i proces proizvodnje, u našim prilikama je toliko nizak, da ovakav ne samo djelomično iskoristava stvarne proizvodne mogućnosti, nego je i u procesu proizvodnje veoma neproduktivan.

Ova dva elementa karakteriziraju ekonomiku sela, jer niski prinosi po jedinici površine i slaba produktivnost su temeljni uzroci relativne a i apsolutne niske proizvodnosti.

Niska proizvodnost proizlazi ne samo iz nepovoljne strukture posjeda i niza naturalnih oblika proizvodnje, već i nepovoljne tehnike rada, slabe opreme i pomanjkanje odgovarajućih organizacija koje bi povele savremeni proces proizvodnje.

U sastavu jednog gazdinstva, ovi elementi uslovljavaju jedan drugoga i uzrokom su konzerviranja današnjeg stanja.

mjetna gnojiva upotrebljavaju se u obliku mješanih gnojiva kao što su KAS i Nitrofoskal ili u obliku pojedinačnih gnojiva kao što su cijanamid, superfosfat, kalijeva sol i drugi.

Upotreba mješanih gnojiva ima prednost u tome što je njihova primjena vrlo jednostavna, jer ona sadrže u sebi dušik, kalij i fosfor. Prednost pak pojedinačnih gnojiva je u tome, što se pojedinačno hraniva mogu upotrebljavati u količinama, koja odgovaraju sastavu zemljišta.

Tamo gdje nije izvršena analiza tla, mogu se općenito preporučiti slijedeće količine gnojiva:

KAS-a oko 1000 kg na ha ili 15 do 20 dkg po panju.

Ako se upotrebljavaju pojedinačna gnojiva, onda dolaze u obzir:

Superfosfati oko 500 kg na ha ili 9 dkg po panju.

Kalijeva soli oko 300 kg na ha ili 5 dkg po panju.

Cijanamid ili nitramonkal oko 250 kg na ha ili 4 dkg po panju.

Umjetna gnojiva treba rasuti po čitavoj površini, a zatim vinograd okopatati ili izorati. Ako se gnojivo okopati ili izorati, gnoj treba staviti oko 20 cm dalje od trsa, jer ga tako bolje koriste žile.

Kod upotrebe pojedinačnih gnojiva bolje da se superfosfat i kalijeva sol sipaju prilikom jesenskog ili zimskog kopanja vinograda, a dušična gnojiva da se upotrebe u rano proljeće.

Navedene količine gnojiva su veće od onih, koja se obično upotrebljavaju, a preporučuju se zbog toga što su naša tla dosta iscrpljena, pa se jedino obilnom gnojidbom može povećati njihova plodnost, a time i urod grožđa. T.

Ekonomski prosperitet sela kroz zadrugu

Ogradne rezerve i mogućnosti povećanja proizvodnje, kako u jednostavnim tako i u složenim zahvatima, moguće je iskoristiti samo povezivanjem niza poluga u čvrstu i jedinstvenu organizaciju. Polazeći od ocjene da prosječan individualan posjed daje slabe prihode, jedva dovoljne za vlastito održanje, dolazi se do zaključka da ovakav ne akumulira sredstva za povećanu proizvodnju, prema tome iz godine u godinu, sa većim ili manjim oscilacijama, ovisno o rodnoj ili nerodnoj godini, kreće se uvijek u krugu istih prihoda.

U razvoju poljoprivredne ekonomike nepobitna je činjenica, da mali posjed stalno siromaši i da ga prije ili kasnije nestane. Iz ovakvog razvoja stvaraju se veliki posjedi koji su akumulacijom proizvodnih višaka formiraju u dobro organizirana i velika napredna gazdinstva.

Kod nas privatni posjed je zagarantiran, ali razvoj ovoga je podležan ekonomskom razvoju. Očito je, da malen rasparceliran prepušten sebi i svojim sredstvima ne može napredovati, te da je u našim uvlojima upućen na traženje novih snaga koje će ga izvući iz današnjeg stanja.

Poljoprivredna zadruga u selu treba da bude ta snaga, kojoj društvo pruža sredstva za unapređenje poljoprivrede i za socijalistički preobražaj sela, koji je logičan slijed ekonomskog razvoja sela, a u sklopu socijalističkog razvoja zemlje.

Uklanjanjem suprotnosti u razvoju drugih privrednih grana, industrije, saobraćaja, prometa i td., slijedi i uklanjanje suprotnosti i u poljoprivredi, jer jedino

potpuna usklađenost svih privrednih odnosa dovodi do socijalizma uopće.

Prihvatanje poljoprivrednih zadruga, kao ekonomsko socijalističke snage u selu, ubrzava se proces socijalizacije, a tim putem stvara se i brži prosperitet sela.

Poljoprivredna zadruga zauzela je do sada značajno mjesto u robnoj razmjeni na selu, u otkupu proizvoda, u općoj razmjeni robe na putu selo - grad i ona je potpuno eliminirala seoskog trgovca, iako raznovrsne slabosti još uvijek ometaju njenu potpunu djelatnost na tom području.

Ovim radom zadruga na selu snažno utječe na robnu razmjenju, a samim tim i na povećanje proizvodnje, ali ovaj utjecaj je samo posredan, iako važan, ali zadrugu treba osposobiti za vršenje mnogobrojnih djelatnosti. Naime, zadruga će najbolje izvršiti svoj zadatak ako bude usmjeravala svoju djelatnost, prije svega, na osnovnu proizvodnju, t.j. na samo poljoprivrednu proizvodnju i da tim djelovanjem revolucionira proces proizvodnje.

Preuzimanje ovoga procesa ovisi o nizu okolnosti i lokalnim prilikama, okolnosti i lokalne prilike diktiraju razvoj procesa. Sigurno je da u ovom procesu važnu ulogu predstavlja već započeti posao zadruga, otkup i razmjena robe na selu, ali i orijentacija na podizanje pogona, prerade i dorade poljoprivrednih proizvoda, servisne zadrugne službe, i td. Kao veći stepen u razvoju toga procesa kooperativni proizvodni odnosi zadruga i združnog članstva osnovni su elementi socijalističkog procesa proizvodnje.

VAŽNOST ANALIZE TLA POMOĆU „MORGAN“ APARATA

Za postizanje visokih prinosa u poljoprivrednim kulturama uz obilnu gnojidbu tla potrebno je znati s kakovim i kolikim količinama umjetnog gnojiva treba gnojiti pojedine kulture.

U svim naprednim zemljama gdje je poljoprivredna proizvodnja razvijena na visokom stupnju, veliko značenje se pridaje analizi tla. Ispitivanjem tla utvrđuje se potrebna količina umjetnih gnojiva i ne samo to nego i vrst gnojiva potrebna pojedinom tlu. Ispitivanje tla može se vršiti na jesen ili na proljeće, a najbolje u, vremenu vegetacije kad je najlakše ustanoviti potrebu za djelomičnu ili potpunu gnojidbu pojedinih biljaka i time omogućiti povećanje prinosa.

Za brzu metodu rada koja se zasniva na kemijskim reagensima i koja će dati približno točne rezultate posljednjih nekoliko godina kod nas je u upotrebi »Morgan« aparat.

Poljoprivredna stanica Šibenik posjeduje »Morgan« aparat i izvršila je do sada nekoliko analiza tla na svom terenu. Naročito je naglasiti, da veliki interes za vr-

šnje analize tla postoji kod P.Z. Bratiškovci, gdje je zadrugarima vršena analiza tla i rezultati koji su dobiveni pokazali su kako i koliko gnojiti s umjetnim gnojivima pojedine vinograde, a kod podizanja vinograda koju podlogu treba upotrebiti s obzirom na sadržaj CaCO₃ (vapna) u tlu.

U interesu je svih zemljoradnika, koji idu za povećanjem prinosa, kako u ratarskim kulturama tako isto i u vinogradima da se više zainteresiraju kako i kolikom količinom gnojiva gnojiti svoje površine. Poljoprivredna stanica ima u svom planu da tokom zimskog perioda održava predavanja na našem području o važnosti analize tla i primjene gnojidbe s umjetnim gnojivima, kako bi se interes kod zemljoradnika što više povećao, a time doprinijelo više koristi kako zajednici, tako isto i pojedincu.

Da bi se postigao uspješan rezultat je da zadrugne organizacije organiziraju predavanja i prime uputstva o uzimanju uzoraka tla, a stručnjaci poljoprivredne stanice u tom pogledu će pružiti potrebnu pomoć.

M.B.

Poljoprivrednici pitaju ...

1. Zašto i kako se vrši pomlađivanje starih voćaka?
2. Da li je kod nas potrebno zagrtati vinograde pred zimu?
3. Kako suzbiti kovrčavost na breskvi?

... mi odgovaramo

1. Kod pomlađivanja starijih voćaka treba jače rezati, da bi se pospješio rad stabla.

Pomlađivanje se vrši:

- a) kad je voćka iznemogla, te daje sitne plodove, slabo razvija grane i plodne grančice
- b) kad je krošnja slabo razvijena i zapuštena, kad su grane suviše obješene,
- c) kad se pojavi sušenje vrška ili kad je potrebno voćku orezati radi sprječavanja raznih bolesti,
- d) kad su voćke oštećene od elementarnih nepogoda, najviše leda (na pr. maslina).

Pomlađivanje može biti jako, srednje ili blago.

Kod jakog pomlađivanja glavne grane se skrate na jednu trećinu svoje dužine, kod srednjeg glavne grane se skrate na polovinu, a kod blagog glavne grane se skrate na dvije trećine svoje dužine.

Mlada stabla između desete i tridesete godine mogu se pomlađivati jače, dok starija u blažem obliku.

Kod pomlađivanja režu se glavne grane tako, da krošnja dobiva pravilan oblik. Sve grančice ispod reza moraju ostati nedirnute i dobro sačuvane. Rez mora ići okomito, tako da bude što manji, a ranu treba odmah nožem izglatiti i namazati cijepilnim voskom ili karbolinumom.

U drugoj godini, nakon reza treba stablo prorijeđivati, produžiti mladice ostavljajući, a ostale rezati na četiri pupa, u trećoj godini provodi se oblikovanje voćke i čišćenje nepotrebnih grana.

2. Vinova loza ne podnosi jako niske temperature, ali pupovi će se smrznuti tek onda, kad se temperatura spusti ispod 12-14 stepeni, a lastari se smrzavaju na 25 stepeni ispod nule. Ovakvo niske temperature su općenito rijetkost u našim krajevima, prema tome zagrtanje loze može se smatrati nepotrebnim vinogradarskim poslom.

Međutim, poznato je da u nekim predjelima Drniša i Knina, predprolećni led osjetljivo je uništio lozu, pa u onim područjima koja su izložena udarcu leda zagrtanje se ipak može preporučiti pogotovo na mladim nasadima.

Zagrtanje se vrši tako, da glava čokota bude pokrivena zemljom zajedno sa bar dva - tri okca, na zrelim lastarima, koja će se u slijedećoj rezidbi ostaviti za rod.

3. Breskva je veoma plemenita voćka i sve se više širi na našem području, najčešće u vinogradima, ali i u vrtovima.

Breskva lako podliježe kovrčavosti, ova bolest se najčešće pojavljuje na mladim breskvama, l'ostvi postanu nepravilnog oblika, kovrčavi, djelomično crveni ili žuto zeleni, a u lipnju redovito opadaju. Uništavajući list, uništava se i organ za disanje i ishranu voćke, pa stablo oslabi, pogotovo mlade grančice, koje zimi i kod najniže temperature lako promrznu.

Pojava ove gljivične bolesti je češća i jača ako u proljeće padaju kiše, a ako je sušno vrijeme za pupanja i prolijetanja bolest je rjeđa.

Suzbijanje ove bolesti treba vršiti sa 3% bordoškom juhom i to u rano proljeće pred pupanje, jer prskanje kad breskva propupi i prolista nema nikakove koristi. Prskanje treba da bude temeljito, tako da se rastopinom popraska i najmanja grančica.

Higijena kod poljoprivrednog rada

RADNO ODIJELO

Česte i velike klimatske promjene u našim krajevima sile nas da regulaciju tjelesne topline pomognemo odjećom. Mnogi ljudi drže, da nas odjeća grije. U stvari, odjeća nas ne grije, ne daje nam toplinu, ona samo čuva našu toplinu, koja se stvara u organizmu. Tvari iz kojih je odjeća izrađena obično su loši vodiči topline, pa nas za vrijeme zime hladna vremena čuva od gubitka topline, a ljeti ne dozvoljava sunčanim zrakama da nas previše zagrijavaju. Odjeća nas štiti i od prašine, vlage i kiše, a kožu štiti i od mehaničkih povreda, ogrebotina te od napadaja insekata.

Odijela se izrađuju od vune, pamuka, svile, lana, a u novije doba i od sintetičkih tvari kemijskim postupkom (najlon).

Ako se toplinska provodljivost zraka označi sa 1, onda je provodljivost vune 6, svile 19, a pamuka i lana 30. Drugim riječima, sloj zraka debeo 1 milimetar štiti bi nas od hladnoće jednako kao sloj vune debeo 6 mm, ili kao

sloj svile debeo 19 mm, ili sloj pamuka debeo 30 mm. Iz toga se vidi da vuna najslabije odvodi toplinu i time nas najbolje štiti od hladnoće. Najbolje svakako štiti zrak, i to onaj, koji se nalazi u sitnim porama, očicama u odjeći. Ako su ove šupljine u odjeći ispunjene prašinom, znojem, ili vodom, odijelo više ne čuva našu toplinu i mi osjećamo hladnoću. To je glavni razlog zašto se zahtijeva nošenje čiste odjeće. Svakom zapaziti da nas bolje štite od hladnoće dva tanka komada odjeće nego jedan deblji. To je upravo zbog toga, što se u tom slučaju među odjećom zadržati tanak sloj zraka.

Osim vrsti materijala i čistoće, vrlo je važna boja odjeće. Odjeća svijetle boje odbija, a ona tamne boje upija svjetlosne i toplinske zrake. Ako se sposobnost za upijanje svjetlosnih zraka za odjeću bijele boje označi sa 100, onda je ta sposobnost za žutu boju 140, za crvenu 168, za sivu 198, a za crnu 208. To znači da će crvena boja upiti jedan i po puta

više topline, a siva i crna boja dvostruko nego bijela. Radi toga treba ljeti nositi pamučnu ili lenu odjeću svjetlije boja, a zimi pretežno vunu tamnijih boja ili crnu. Čistoća odjeće, osobito rublja, nije samo dokaz veće civilizacije i brige za zdravlje, to je potreba, koja izvire iz čovjekove naravi i bioloških zakona. Mnogo je važnije, osobito za vrijeme rada, da li će nam rublje biti čisto, nego da li je novo ili iznošeno.

Da bi odjeća što bolje odgovarala poljoprivrednom radniku, ona mora biti tako šivana, da se lako po potrebi skida i oblači, te lako raskopčava, da nigdje ne steže, jer bi time sprečavala tok krvi, koji je vrlo brz. Narodna nošnja u našim krajevima često je za rad neprikladna, kako po načinu šivanja, tako po vrsti i boji materijala. Takva odjeća više odgovara prazničkim nego radnim danima.

Danas se opet može susresti druga pogreška osobito kod ženskog svijeta. Za rad u polju koristi se takva odjeća, koja najbolje

odgovara ženi koja radi u kancelariji. Radno odijelo mora odgovarati uvjetima pod kojima se rad obavlja, a odjeću po modi treba nositi izvan rada, na šetnji, zabavi i td.

U našim krajevima često se zaboravlja na jedan posebni odjevni predmet, na kišne kabanice. Nepromočive kišne kabanice mnogo češće susrećemo po gradu nego kod poljoprivrednih radnika. Taj komad odjeće morao bi posjedovati svaki poljoprivredni radnik, kojeg vrlo često kiša iznenadi u polju, a ona bi ga zaštitila ne samo od vlage već i od vjetra. Možda zdravlje poljoprivrednika nije nikad tako ugroženo kao u času kad umoran pokisne. Ako se događa da netko pri tome ne oboli, to ne znači, da njegovo zdravlje nije tim mnogo izgubilo i da će to uz druge gubitke jednoga dana dovesti njegovo zdravlje u pitanje.

K.

Završene su skupštine sindikalnih podružnica

Prema podacima koje smo dobili u Kotarskom sindikalnom vijeću, u svim privrednim organizacijama završene su godišnje skupštine sindikalnih podružnica. Neke detaljnije analize na rad ovih skupština ne mogu se još dati ali je sasvim točna činjenica da su one u odnosu na ranije zabilježile vidan napredak, kako u samom radu i izboru novih rukovodstava tako i u rješavanju tekućih problema.

U toku su pripreme za održavanje godišnjih skupština mjesnih i kotarskog odbora strukovnih sindikata kao i pripreme za godišnju skupštinu Kotarskog sindikalnog vijeća, koja će se održati u drugoj polovini siječnja 1958. godine.

Otvara se daktilografski tečaj

U okviru djelatnosti šibenskog Radničkog sveučilišta jučer je započeo rad daktilografski tečaj, a uskoro će, kako doznajemo, biti otvoreni ekonomsko - privredni seminari. Kao što je poznato u školu ovog Sveučilišta, u kojem je osobito ove godine zapažena velika aktivnost, u Novoj godini započeo će rad Centar za usavršavanje radnika u pojedinim granama struke. U ovom Centru bit će obuhvaćena uglavnom ona lica koja su završila tečajeve za dobivanje zvanja kvalificiranog i visokokvalificiranog radnika. Rad u tom Centru bit će popraćen kinoprojekcijama.

SA TRŽNICE I RIBARNICE

Na tržnici se osjeća mali porast cijena. Privatni prodavači zbog hladnoće ne donose svoju robu, sezonskih artikala je nestalo i uglavnom se troše zalihe zimnice. Jabuke se prodaju po 100 do 120, krumpir 16, kupus 12, kiseli kupus 40-54, crveni luk 30, bijeli luk 150, naranče 340, limuni 360, bajami 150, orasi 180, suhe šljive 380, suho grožđe 320 i jaja 25-27 Din.

I na ribarnici su zbog hladnoće dovezene vrlo male količine ribe. Kroz cijeli tjedan se prodalo oko 160 kg gavuna po 120, tridesetak kilograma gitrica po 100-120 i nešto miješane ribe po 160 Din.

BRODOVI U LUCI

U luci se nalazi brod »Plitvice«, koji je dovezao 6050 t pšenice iz SSSR-a, dok je jučer uplovio brod »Rjeka« za ukrcaj olova i magnezita za Sjevernu Evropu. Isplivala je »Istrak« sa 6300 kg aluminijevskog lima za Trst. Očekuje se izraelski brod »Cupido«, koji će ukrcajati 150 kubika drva za Haifu.

MALI OGLASNIK

MIJENJAM VELIKI TROSOBNI STAN sa nusprostorijama (hal, kuhinja, nužnik i dvije spajze) u najstrožem centru grada za isto takav (ili manji) na periferiji. Uputiti: Pribislavića 1/1 od 13-14 sati.

»ŠIBENSKI LIST«

organ Socijalističkog saveza radnog naroda kotara Šibenik Uređuje redakcijski kolegij Glavni i odgovorni urednik: Nikola Bego

Uredništvo: Šibenik - Ulica Jelke Bučić 5 - Tel. br. 5-62

Tekući račun: Komunalna banka Šibenik broj 47-KB-15-Ž-182

Rukopisi se ne vraćaju

Pretplata za tri mjeseca 130, za pola godine 260, a jednu godinu 520 Din

Tisak: »Štampa« Šibenik

GRADSKA KRONIKA

Obalna plovidba „Šibenik“ proširuje svoje poslovanje

Poslije petomjesečnih priprema prvo vrijeme ovaj prijevoz vršit će samo veći brodovi poduzeća: »Igrane«, »Volosko« i »Malnska« u sveukupnoj nosivosti od 1.370 tona. Upotreba manjih brodova, kojima raspolaže poduzeće, za sada ne dolazi u obzir. (NS)

Sudska kronika

Falsificiranja se ne mogu prikriti

Pred Vijećem Okružnog suda u Šibeniku odgovarale su 4. o. m. Marija Bilušić i Antonjeta Mitrović, bivše službenice »Sumarije« u Šibeniku.

M. Bilušić je u toku prošle i ove godine uzimala novac iz blagajne, kojom je rukovala, a A. Mitrović je uzimala gotovinu, do koje je dolazila kao šef računovodstva. Prisivajanje novca su vršile odvojeno, svaka za sebe, ali kad su se među sobom otkrile da uzimaju novac, a do toga je moralo doći, jer su po organizaciji posla jedna drugu kontrolirale; onda je A. Mitrović dala ideju da se falsificiraju isplatnice, uplatni-

ce i bančini izvještaji o uplatama. M. Bilušić je kao blagajnik izvršila te falsifikate i predala ih Mitroviću, pa ih je ova sa znanjem da su krivotvoreni primala i knjžila kao ispravne dokumente.

Tako su one prikrivale svoje malverzacije i ova bi se radila i dalje odvijala, da upravnik »Sumarije« nije jednom zatekao u kasi nekoliko neproknjiženih blagajničkih dokumenata. To mu je bilo sumnjivo pa je sam, i kasnije uz financijsku inspekciju, koju je pozvao, utvrdio malverzacije svojih službenika.

Sud je na raspravi ustanovio da je Bilušićka oštetila blagajnu »Sumarije« za oko 290 hiljada dinara, a Mitrovićka za oko 155 hiljada dinara, te da su s ovim novcem kupovale razne odjevne predmete, trošile za »marende« i sl.

M. Bilušić, kojoj je sud uzeo u obzir da je jako mlada i da ima malo djeteta, osuđena je na 14 mjeseci strogo zatvora, dok je A. Mitrović, koja je već ranije bila suđena za slična djela, kažnjena sa 19 mjeseci strogo zatvora. Prateći ovu raspravu stekao sam dojam, da se ni vještini prikrivanjem ni sporazumom odgovornih osoba u ustanovi ne mogu za duže vrijeme sakriti nikakve zloupotrebe.

ZAHVALA

Povodom smrti naše neprežaljene majke

VJERNICE - MILKE GRUBIŠIĆ ud. pok. Jose

u nemogućnosti da se pojedinačno zahvalimo, izražavamo ovim putem našu duboku zahvalnost Nastavničkom zboru kao i učenicima Učiteljske škole sa Vježbaonicom i svim onima, koji su na bilo koji način sudjelovali u našoj boli i žalosti.

Ožalošćena porodica

ZAHVALA

Povodom smrti naše drage majke ovim putem zahvaljujemo svima onima, koji su nam usmeno ili pismeno izrazili saučesće i ispratili je do vječnog počivališta.

Posebno se zahvaljujemo liječniku dr. Pasinu Josipu koji je pokojnicu liječio - i uložio mnogo truda da joj olakša zadnje časove njenog života. Također zahvaljujemo i čitavom kolektivu trgovačkog poduzeća »Sloga« - na poslatom vijencu i na izraženoj saučesću.

Ivo, Zorka i Milica Tarle i ostala rodbina

ZAHVALA

Povodom smrti našeg neprežaljenog supruga, oca, brata i djeteta

GRGE KRŃEVIĆ

zahvaljujemo dru. I. Gurduliću i dru. I. Žokajlu na ukazanoj pomoći i nastojanju da mu do zadnjeg časa olakšaju boli.

Posebnu zahvalnost izražavamo rodbini, prijateljima i znancima, koji su dragog nam pokojnika ispratili na vječni počinak.

Ožalošćena obitelj KrŃević

VETERINARSKA STANICA U ŠIBENIKU

raspisuje

NATJEČAJ

za jednog službenika. Plaća po uredbi. Rok za podnošenje molbi je 26. XII. 1957. g.

U NEKOLIKO REDAKA

U 1958. godini izgradit će se konzumna mljekara s opremom za preradu. Za izgradnju tog objekta bit će utrošeno oko 8 milijuna dinara.

Ustanova javna ze'nila i groblja pristupit će uskoro uzgoju povrća na prostoru gdje se nalazi višestruki rasadnik. Po svojoj prilici za natapanje površina pod povrćem upotrijet će se voda koja inače služi za hlađenje postrojenja TLM »Boris Kidrič«. Uzgoj povrća na novim površinama pridonio bi boljoj opskrbi šibenskog tržišta.

Na posljednjoj sjednici NO Šibenik data je garancija Autotransportnom poduzeću da može dobiti kredit od oko 35 milijuna dinara za nabavku dvaju autobusa i dvaju teretnjaka.

Gradveno poduzeće »Rad« u nastojanju da dođe do potrebnih mehaničkih sredstava, a posebno strojeva i vozila, zatražilo je od Jugoslavenske investicione banke kredit u iznosu od 9,5 milijuna dinara. Nabavkom tih sredstava poduzeće će moći pristupiti boljoj i jeftinijoj izradi pojedinih građevinskih radova.

iz Učiteljske škole

PROSLAVA DANA REPUBLIKE NA UČITELJSKOJ ŠKOLI

Učenički učiteljske škole zajedno s onima iz vježbaonice proslavili su Dan Republike. Tom prilikom je u omladinsku organizaciju primljeno 58 novih članova, a u pionirsku 30 mališana. (JG)

AKTIVNOSTI SEKCIJA NARODNE TEHNIKE

Izvjestan broj učenika i učenica Učiteljske škole pohađa više sekcija koje djeluju u okviru Narodne tehnike. Oni pohađaju aeromodelarsku i brodo-modelarsku, radio-amatersku, i auto-moto sekciju. Rad u tim sekcijama pridonijet će njihovom boljem tehničkom obrazovanju koje se već sada uvodi u program škole. Najveći broj se upisao u radio-amatersku i auto-moto sekciju. (SG)

NOVE PROSTORIJE CENTRALNOG OMLADINSKOG DRUŠTVA

Omladinsko kulturno - umjetničko društvo dobilo je ovih dana svoje prostorije koje su za tu svrhu bile adaptirane. U toku je rad tečaja u kojem sudjeluju članovi tamburaške sekcije od kojih veći broj sačinjavaju učenici učiteljske škole. (SG)

AKTIV PREDAVAČA

Netom što je osnovan aktiv predavača omladina je imala prilike da prisustvuje predavanju Vinke Rak na temu »Reforma školstva«. Samo predavanje pobudilo je živ interes kod omladine što je najbolje pokazala dosta zanimljiva diskusija. (SG)

Dva nova redatelja u Kazalištu lutaka

Šibensko kazalište lutaka dobilo je u posljednje vrijeme dvojicu novih redatelja, koji će sadašnjem redatelju Iliji Ivezicu na stoljati olakšati posao. To su Kalmán Mesarić, redatelj Narodnog kazališta u Šibeniku i Mirko Ristić, član istog kolektiva. Prvi će režirati dječji komad »Pinki«, a drugi »Djeda Mraz«. U ovom posljednjem komadu nastupit će izvjestan broj glumaca - lutkara, koji su pohađali nedavno održane tečajeve koje je organiziralo Kazalište lutaka. (JV)

OBAVIJEST

Danom 9. XII. t. g. zbog godišnjeg remonta motorne splavi »Tratica«, do daljnjeg obustavlja se prevoz autobusa, kamiona i automobila na relaciji Martinska - Dolac i obratno.

DIREKCIJA ZA CESTE NRH

TEHNIČKA SEKCIJA - ŠIBENIK

PRODAJE SE

Jedan jedrenjak BRT 34, korisna nosivost 50 tona, bez motora.

Jedan motorni brod BRT 34, koris. nosivost 45 tona sa motorom »Satimac« od 25 K.S. potpuno ispravan, nalazi se u eksploataciji.

Drvena brodska kabina (kućica) 400x200x200
Drveni brodski špiraj (zračnik) 250x180x80
Željezni špiraj za motor, od kočice
Drvena korm larnica
Dvokrilna hrastova vrata
J-dnokrilna hrastova vrata
Mali štednjak »Pionir«
Komplet vitlo za kočaricu
Drveni pult 300x120x40
Kancelarijski stol
Motor »Breda« od 120 K.S. nedostaju neki djelovi
Motor »Tornikrof« od 50 K.S. bez radilice
Čelik čea 14, 16, 18, 20 mm oca 1.000 metara
Pluta za izradu pojasa za spasavanje kg 200
Starog konopa raznih dimenzija
Brodskih fenjera raznih veličina
Razni drugi materijal.
Navedena osnovna sredstva i predmeti mogu se kupiti po veoma povoljnim cijenama.
Radi kupnje izvolite se obratiti na naslov:

OBALNA PLOVIDBA »ŠIBENIK« - ŠIBENIK

telefoni 5-28, 4-27, 5-14.

PISMO SA KLUPA NA RIVI

Je li bija prazan oli nije, mislimo reći oni nesritni livorver, moglo se ovi dana čuti sa svačiji usta.
— Nu, vrag će gledati u civ, a kad pukne, kasno je...
Ima takvi i slični komentara, ma bija prazan oli pun, nije tliko ni važno, jerbo se dikoda i sa praznim more puno toga učiniti.

S otin u vezi nikako smo došli do razgovora, da bi se u gradu, more biti, i puno drugi stvari učinilo, da je imati ništo baren i ka prazni livorver.

Na priliku, onaj lancun od kina na graskin vratman! Stoji tute od prošli izbora. Onod se prid izbore prikazijalo ni-koliko dana filmove, pa od kada su izbori svršili, kinematografaz makte više nema, a onaj lancun osta ka, reći čemo, jedan dokaz našoj aktivnosti u predizbornoj kampanji.

Doklen će to tute stati i lupetati na buri, nije lako reći, a more biti da se ne bi pogrišilo, ako se kaže, da će tute, ako ostane cil, dočekati druge izbore...

Oli podimo, na priliku, u kaleargu.

Gledaš butige kako se punu s robom, a posebno sa zogatuln za dču, za kititi boriće, pa onim malim stvariman šta moreš dite oli koga drugoga obradovati za, recimo, novu godinu. Onda knjigaman, inceradaman za stol, konbinetiman od najlona i drugin stvariman što se moru obradovati veliki. I slično.

Ma onda, kada tineš kupiti, a to je ka jedan oli dva dana prid samu novu godinu (kada judi primu plaće), nači češ se prid - zatvorenim vratiman.

Tomen bi se svi čudili osin butigijera. Po njihovoj tribalo bi da nova godina nije na prvi dan od godine i da prid novu godinu ne svršava stara. A kako se to ne more dogoditi, onda šta bi tile matere, judi i žene šta očuju za novu godinu kupiti kakvi dar svojiman, nego da se prid novu godinu nadu prid zatvorenim vratiman, na kojiman je lipo napisano: »Zatvoreno radi inventurec.

Briga jik... (to butigijere).

Oli skrenimo u masnu ulicu.

Jošte nko nije tužija nikoga, ali se more dogoditi, da koji čovik oli žena ne samo ugane nogu oli ošteti ruku, nego da i slomije.

Kada će se prominiti one istrošene i iskrivjene ploče?!

Oli... I tako dalje. Mogli bi još koju nadovezati, ali smo samo tili reći. Da bi za učiniti nlike stvari, ka na priliku za ote, more biti pomoga i kakvi - prazni livorver...

Nego, družie uredniče, sve nas je nikako strava da će ove naše riči ostati ka da se ispalija čorak, a ne itac, ka šta bi mi tili...

A komen briga za čorke!
I sada te lipo pozdravjamo uz stisak ruke

Mi sa klupa na rivi

ŠIBENIK kroz tjedan

KINEMATOGRAFI

TESLA: gostovanje Jugoslavenske kinoteke sa mađarskim filmom - SAMRINO PROLJEĆE - u glavnim ulogama: Javor Pal i Karadi Katali (10. i 11. XII.). Premijera američkog filma - NA RASKRŠĆU - Dodatak: Filmske novosti br. 48 (12 - 15. XII.).

Premijera američkog filma u bojama - ČAJ ZA DVOJE - Dodatak: Filmske novosti br. 49. (16. - 19. XII.).

SLOBODA: premijera američkog filma u bojama - IZMEDU NEBA I ZEMLJE - (11. - 16. XII.). Premijera poljskog filma - BLAGO - (17. - 19. XII.).

DEŽURNE LJEKARNE

DEŽURNE LJEKARNE

Do 14. XII. - II. narodna - Ulica Bratstva i jedinstva.

Od 15. - 18. XII. - I. narodna - Ulica Božidara Petranovića.

MATIČNI URED

RODENI

Bojan, sin Milovana i Jasne Baletić; Milenko, sin Matijević Milana i Miodrag Ljubice; Nikica, sin Paška i Stefanije Jakšić; Anka, kći Marka i Jake Mijić; Branka, kći Ante i Dorine Aleksić; Neven, sin Mile i Danice Gulinić-Mejić; Ante, sin Mirka i Bernardice Lučević; Zoran, sin Guberina Ive i Mišurac Ane; Zlatko, sin Martina i Jevrosime Beneta; Boris, sin Nikole i Zorke Cvitan; Vesna, kći Ante i Sofije Suprag; Nenad, sin Marinka i Anđelke Berović; Bran-ko, sin Ive i Nediljke Milutin; Ivan, sin Marka i Jele Melvan; Sa-nja, kći Šime i Anke Bator; Ne-

ven, sin Dane i Marije Jelić; E-milija, kći Miljenka i Stevanije Kević; Nada, kći Ive i Paškale Rošini; Jadranka, kći Marka i I-vanke Celić; Ljiljanka, kći Ivana i Milice Kandijaš; Marica, kći Ante i Danice Knežević; Jagoda, kći Jere i Darije Grubišić; Joso, sin Frane i Anđelke Šarić; Nevena, kći Mirka i Antice Gulinić; Ante, sin Marka i Ane Bukić i Paško, sin Josipa i Božice Huljev.

VJENČANI

Bujas Nikica, službenik - Jur-ković Periša Vojna, službenik; Salamun Ante, mehaničar - Ba-ranović Marija, službenik; Lučić Ante, zidar - Unić Marija, tek-stilna radnica i Centner Stevan, radnik - Škugor Zorka, domaćica.

Lauri Silvio, električar - Klarić Marija, domaćica; Benevrić Tomislav, motorista - Papak Jerka, radnica i Tanasković Živo-jin, vodnik JRM - Gradeček Ba-rica, domaćica.

UMRLI

Bajkask Stipe pok. Jose, star 69 godina; Josip Karaman, star 72 god.; Uzelac Anđelka Lazina, stara 16 god.; Juras Vice pok. Krsté star 67 god.; Lambaša Damjan p. Krsté, star 65 god.; Tarle Marica rođ. Viljac, stara 83 god.

Kalik Biserka, Bogdana stara 3 dana; Bujas Ante pok. Grge, star 61 god.; KrŃević Jurić Niko Božin, star 1 god.; Živković Kata rođ. Živković, stara 21 god.; Vukorepa Niko pok. Marka, star 76 god.; Svirčić Ana rođ. Bačelčić, stara 25 god.; Bujas MarRo pok. Nike, star 55 god.; Bujas Jeré pok. Jose, star 49 god.

OBAVIJEST

POTROŠAČIMA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Obavještavaju se potrošači električne energije na području Šibenika i okolice da će dne 15. XII. 1957. g. (u nedjelju) predvidivo u vremenu od 7 do 17 sati uslijed izvođenja radova na glavnoj trafostanici i vodovima visokog napona biti obustavljena dobava električne energije.

U slučaju vremenskih prilika nepogodnih za izvođenje pomenutih radova obustava električne energije ne će uslijediti tog dana već prvog povoljnog dana u toku narednog tjedna.

ELEKTRIČNO PODUZEĆE ŠIBENIK

UPRAVNI ODBOR KOMUNALNE BANKE - ŠIBENIK

raspisuje

NATJEČAJ

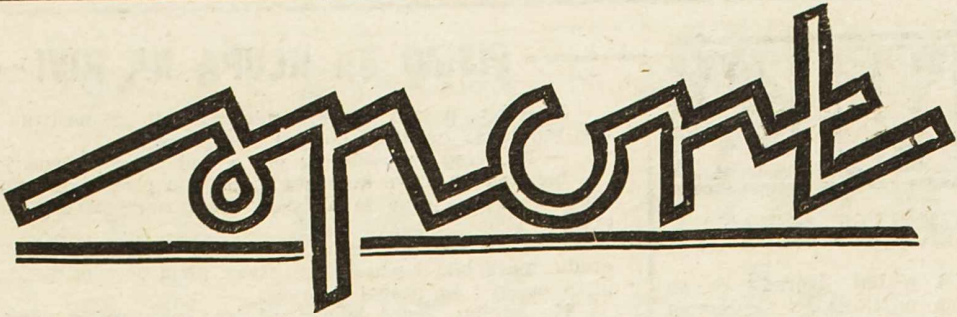
ZA DIREKTORA FILIJALE U DRNIŠU

Uvjeti:

Ekonomski fakultet ili srednja škola ili svršeni bančini tečajevi i škole sa najmanje 5 godina rada na rukovodećim mjestima u Banci ili privredi.

Plaća po Uredbi, dopunska plaća i položajni dodatak po Pravilniku.

Pismene ponude s opisom o dosadašnjem radu uputiti Komunalnoj banci, u Šibeniku, do 15. XII. 1957. godine.

I. nogometna zonska liga

Slab plasman „Šibenika“ na kraju jesenskog dijela prvenstva

„Rijeka“ - „Šibenik“
2:0 (0:0)

U pretposljednem kolu I. zonske lige „Rijeka“ je na svom terenu pobijedila ekipu „Šibenika“ sa 2:0 (0:0). Zgoditke su postigla Radaković u 73. i Medle u 75. minuti. Pred više od 2.000 gledalaca sudio je dobro Jelinek iz Zagreba.

»ŠIBENIK«: Aras, Cvitanović, Jelenković, Šupe, Iljadica, Tambaća, Zorić, Tedling, Stošić, Bego, Miljević.

»RIJEKA«: Superina, Dorić, Mihovilović, Dunaj, Pavković, Demić, Kusturin, Radaković, Naumović, Medle, Sternica.

U prvom poluvremenu „Šibenik“ je bio nešto terenski nadmoćniji, međutim, tu premoć navalna pektorika nije znala iskoristiti. Inače „Šibenik“ je u polju predveo dosta dopadljivu igru, u kojoj je obrana bila bolji dio tima. U drugom dijelu utakmica je bila prilično nezanimljiva i tek 17 minuta prije kraja Radaković je postigao prvi zgoditak za „Rijeku“. Dvije minute kasnije Medle je iz jedne neopasne situacije uspio sa nekih 18 metara pogoditi mrežu, postavivši tako konačni rezultat susreta. U pobjedničkoj momčadi istakao se čitavi srednji red, dok je kod „Šibenika“ obrana zaslužila najbolju ocjenu. Sudac nije imao težak posao i on ga je obavio solidno.

„Šibenik“ - „Tekstilac“
3:0 (2:0)

U posljednjem kolu nogometnog prvenstva I. zone, u utakmici između varaždinskog „Tekstilca“ i „Šibenika“ pobijedio je „Šibenik“ sa 3:0 (2:0). Susret je održan na igralištu »Rade Končara« pred oko 1.200 gledalaca. Sva tri zgoditka postigao je Tedling i to u 4 (11 m), 17. i 67. minuti (11m). Sudio je Petrošić iz Splita vrlo dobro.

»ŠIBENIK«: Aras, Cvitanović, Jelenković, Šupe, Iljadica, Tambaća, Zorić, Tedling, Stošić, Bego, Miljević.

»TEKSTILAC«: Bengeri, Šćunec, Rauš, Keteš, Rodik, Branilović, Hrain, Vogrinčić, Sviben, Hraščić, Matković.

Trbalo je da prođe punih šest kola pa da gledaoci konačno dožive zadovoljstvo. Na nedjeljnoj utakmici imali smo prilike vidjeti i lijepu igru i zgoditke. Zasluženo

DTO „Partizan“ - Šibenik dvostruki pobjednik

U čast Dana Republike 29. i 30. XI. održano je u Šibeniku finalno takmičenje u odbojki i malom rukometu za prvenstvo kotara Šibenik.

29. XI. u odbojkaškim susretima postignuti su ovi rezultati:

TLM »Boris Kidrič« Šibenik — DTO »Partizan« Kistanje 2:0, DTO »Partizan« Šibenik — DTO »Partizan« Siverić 2:0, DTO »Partizan« Šibenik — DTO »Partizan« Kistanje 2:0, TLM »Boris Kidrič« Šibenik — DTO »Partizan« Siverić 2:0.

30. XI. postignuti su ovi rezultati:

DTO »Partizan« Siverić — DTO »Partizan« Kistanje 2:1, DTO »Partizan« Šibenik — TLM »Boris Kidrič« 3:1.

Za III. i IV. mjesto vodila se borba između DTO »Partizan« Kistanje i DTO »Partizan« Siverić, te je sredinom igrom ekipa Partizana iz Siverića osvojila III. mjesto.

Konačni redoslijed je sljedeći: 1. DTO »Partizan« Šibenik, 2. TLM »Boris Kidrič«, 3. DTO »Partizan« Siverić i 4. DTO »Partizan« Kistanje.

Po završetku prvenstva predstavnik Saveza sportova kotara Šibenik Stanko Luštica predao je pobjedničkoj ekipi prelazni pokal i za nagradu za osvojenog I. mjesto komplet garnituru dresova.

noj i čistoj pobjedi izraženoj sa 3:0 nema prigovora. Momčad »Šibenika« kroz čitavih 90 minuta igrala je u punom tempu noseći u igru dosta zalaganja i borbenosti. To osobito vrijedi za srednji red koji je i najviše zaslužan da je mreža »Tekstilca« tri puta bila pogodena. Iznenaduje nas ipak jedno. Jedanaestorica »Varaždina« većim dijelom predvela je veoma slabu igru kakvu dosad nismo gledali. Naročito im je zakazao napadački red, koji ni jedamput nije uputio snažniji udarac na vrata. Tome se ipak može zahvaliti odličnoj igri half linije »Šibenika« i veoma raspoloženom Iljadici koji je zaslužio najveću ocjenu. Da gosti nisu doživjeli i teži poraz, što ne bi bilo nerealno, krivica ne leži toliko u nesigurnoj obrani gostiju koliko u jačim kombinacijama navalne pektorike domaćih. Ipak, sve u svemu, domaći su pružili mnogo dopadljivu igru nego u ranijim susretima.

Igraajući niz vjetar »Šibenik« je gotovo čitavo prvo poluvrijeme snažno navaljivao na vrata gostiju, u kojem razdoblju je vratar Bengeri dva puta morao vaditi loptu iz mreže. U 4. minuti poslije jednog prekršaja nad Stošićem u kaznenom prostoru gostiju sudac je pokazao na bijelu točku. Najtežu kaznu Tedling je pretvorio u zgoditak. Poslije vodstva od 1:0 domaći i dalje silovito napadaju i u 17. minuti Tedling je uspio povećati rezultat na 2:0. Slijedi nekoliko krasnih kombinacija koje ostaju neiskorištena. Idealna šansa za gol propuštena je u 20 minuti, kada je Miljević iz povoljne situacije tukao preko gola. Unatoč jakom vjetru koji je duvao u prsa, domaći su i

u nastavku igre zadržali terensku nadmoćnost koja je svega jednim zgoditkom i premoć bila izražena. Nakon vodstva domaćih od 3:0 gosti su stali gubiti živice i čestim prigovaranjem sucu doveli do toga da je ovaj morao u 70. minuti isključiti iz igre lijevog pomagača Branilovića. Do kraja utakmice igralo se uglavnom u polju »Tekstilca« koji se grčevito branio i tek povremenim napadima nastojao ugroziti domaći gol.

U momčadi »Šibenika« dobrom igrom istakli su se Iljadica, Šupe i Bego, a kod gostiju svi su igrali podjednako slabo, osim desnog krila Hraina, (J.J.)

REZULTATI XII. KOLA

Rijeka — Šibenik 2:0, Tekstilac — Jadran 3:1, Lokomotiva — Metalac 1:1, Elektrotraj — Trešnjevka 3:1, Branik — Uljanik 5:3
Ordred — Ljubljana 2:0, Segesta — Orijeat 3:1.

REZULTATI XIII. KOLA

Šibenik — Tekstilac 3:0, Lokomotiva — Branik 4:2, Trešnjevka — Ordred 2:1, Jadran — Elektrotraj 1:1, Orijeat — Rijeka 0:2, Uljanik — Segesta 1:4, Ljubljana — Metalac 1:2.

Tablica					
LOKOMOTIVA	13	11	2	0	35: 8 24
RIJEKA	13	10	2	1	37: 7 22
TREŠNJEVKA	13	8	1	4	21:15 17
BRANIK	13	7	1	5	37:24 15
ORDRED	13	6	1	6	20:16 13
ELEKTROTRAJ	13	5	3	5	19:20 13
LJUBLJANA	13	6	0	7	26:26 12
TEKSTILAC	13	5	2	6	21:22 12
ŠIBENIK	13	4	3	6	16:16 11
SEGESTA	13	5	0	8	17:25 10
ORIJENT	13	4	2	7	16:30 10
METALAC	13	3	4	6	13:29 10
ULJANIK	13	3	1	9	13:34 7
JADRAN	13	2	2	9	10:29 6

Radničke sportske igre Hiljadu takmičara

Povodom završetka natjecanja u okviru Radničkih - sportskih igara, uoči Dana Republike upriličena je mala svečanost na kojoj su najboljim ekipama i pojedincima predani pehari, zastavice i diplome. Tom prilikom u Kotarskom sindikalnom vijeću Hrvoje Zrnčević podnio je referat o sadašnjem radu i nedostacima koji su se pojavljivali u toku godine. Među najboljim radničkim kolektivima ističu se TLM »Boris Kidrič«, brodograđilište »Velimir Škorpić« i tvornica elektroda i ferolegura. Posebno priznanje odano je obrtnom poduzeću »Da-

ne Rončević« koje je, iako brojčano veoma maleno, bilo najjače zastupljeno u ovom natjecanju. U raznim sportskim disciplinama sudjelovalo je 14 radničkih kolektiva sa preko 1000 učesnika. Nagradu je podijelio Mirko Juras, član plenuma Kotarskog sindikalnog vijeća.

Prelazni pehar Kotarskog sindikalnog vijeća dodijeljen je tvornici elektroda i ferolegura koja je u ukupnom plasmanu osvojila 26 bodova, dok su diplomama nagrađeni brodograđilište »Velimir Škorpić« za osvojenog drugo i TLM »Boris Kidrič« za treće mjesto.

U kuglanju najviše uspjeha imao je »Velimir Škorpić« kome je dodijeljena zastavica i diploma. Ista nagrada podijeljena je tvornici elektroda i ferolegura za najbolje postignute rezultate u stolnom tenisu, nogometu i šahu a u gadanju zračnom puškom najviše uspjeha imalo je poduzeće »Dane Rončević«.

Za primjerno zalaganje u 1957. godini diplomom su nagrađeni: Mladen Radić, Miroslav Milat, Ante Ššara, Rudolf Naglič, Uroš Olujić, Ante Antić, Ante Belamarić, Ante Peran, Stipe Vuković, Ante Alić i Vladimir Jagodić.

JUGOSLAVENSKI CUP

»RADNIK« — »ŠIBENIK« 0:1
U utakmici za Jugoslavenski kup koja je odigrana u Gospiću na Dan Republike između domaćeg »Radnika«, člana Medupodsavezne lige i »Šibenika«, pobijedio je »Šibenik« sa rezultatom 1:0. Zgoditak za Šibenik postigao je Tedling iz jedanaestera. Utakmicu je promatralo oko 1000 gledalaca.

»ŠIBENIK« — »HAJDUK« 0:1

U utakmici za Jugoslavenski kup, koja je u četvrtak 5. o m. odigrana na stadionu »Rade Končara« između druge momčadi splitskog »Hajduka« i »Šibenika«, pobijedio je »Hajduk« II. sa 1:0 (0:0). Jedini zgoditak postigao je Bego III. Pred oko 1000 gledalaca susret je vrlo loše vodio Šitić iz Splita.

ŠIBENIK — SPLIT

U posljednji čas doznajemo da je takmičarska komisija NSH odlučila da se susret verificira sa 3:0 za »Šibenik«, koji u srijedu očekuje »Splita« na svom terenu.

POUKA - ZANIMLJIVOSTI - ZABAVA

SAVJETI STRUČNJAKA

Kako odstraniti masnoću na licu

Šta su ustvari takozvani »miteseri.« To su masnoće koje su se slegle u porama. Po pravilu »miteseri« se najviše pojavljuju na bradi, čelu i nosu. Ali zašto ih neke žene i ljudi nemaju, a neki ih stalno imaju? Jedni imaju masnu kožu, a drugi suhu. Iz toga razloga »miteseri« se i ne pojavljuju na mjestima gdje koža manje luči masnoću, na primjer na obrazima. Zbog toga se i na koži dobro opaljeno od sunca veoma rijetko nalaze »miteseri«; koža opaljena od sunca nikada pretjerano ne luči masnoću.

»Miteseri« se prvo množe. Ako je samo jedna pora zapušena, suvišna masnoća brzo se rasprostire u okolne pore, jer se u naslaganoj masti nakupe mnogobrojni mikrobi. Istiskanjem ovih masnoća nije mnogo učinjeno. Istiskanje »mitesera« nije dobro za kožu.

Pravilnim postupkom »miteseri« se mogu potpuno odstraniti. Suvišna masnoća se odstranjuje trljanjem sapunom. Uzme se veća količina pamuka (vate) i zamoči u toplu vodu, iscedi se i dobro trlja sapunom. Treba što češće uzimati čistu vatu, inače se mikrobi,

koji izlaze iz pora, lako prenesu na druge otvorene pore.

Tko ima mnogo »mitesera«, ne treba da se umiva sapunom, već uvijek čistim komadom vate.

Kakav sapun treba upotrebljavati? Svaki sapun pomaže, ali sumporni najbolje. Sumporni sapun treba upotrebiti u onoliko mjeri, koliko ga koža podnosi. Postupak ponoviti nekoliko puta preko dana, a koliko ćete puta mjestu zaražena smjeti da perete sumpornim sapunom najbolje ćete utvrditi sami. Ako se koža ma i najmanje zacrvni ili možda i zapali, onda treba manje upotrebljavati ovaj sapun.

Kad je pora potpuno očišćena, tada je koža na tome mjestu veoma osjetljiva. Pore su otvorene i one treba na prirodan način da se ponovo zatvore, a to se najbolje postiže limunovim sokom. Čačalicu ili donju stranu palčevca navlažite vatom i zaborite u krišku limuna pa time detičite otvorenu poru. Za svaku poru uzмите čistu vatu. Ako je koža suviše masna, umjesto limunovog soka upotrijebite alkohol jačine od 90 procenata.

Isto tako, treba ova mjesta na koži prati sumpornom vodom još neko vrijeme.

I knjigu treba njegovati

Knjige ne podnose vlagu, a isto tako ni veliku toplotu. Ljubitelji knjiga čuva svoje knjige s istom savjesnošću kao što pijanist čuva klavir. Klavir se nerado stavlja u blizinu prozora, a još manje kraj peći. Utvrđeno je da za knjige nije dobro kada stoje u zatvorenom ormanu. Najbolje mjesto za njih je policica pozadi zatvorena! te police treba uvijek da stoje pored unutrašnjih zidova sobe.

Mnogi smatraju da su kožne korice vještice. Ali ti, naižgled jaki povezi, veoma su osjetljivi na toplinu i suncu. Suha toplota pravi kožu krutom zbog toga najčešće otpadne poledina takvih knjiga kada se, poslije dugog ležanja, ponovo uzmu u ruke.

(Sedma Sila)

Zanimljive novosti iz svijeta

NAJVEĆI RADIOTELESKOP NA SVIJETU

U Džordel Benku, u engleskoj pokrajini Češiru, završava se izgradnja i montiranje jednog od najvećih radioteleskopa na svijetu namijenjenog astronomskim osmatranjima. Radioteleskop se gradi od čelika i bit će težak dvije hiljade tona.

Pomoću ovog džinovskog aparata astronomi će moći da proniknu u kosmos do zaista astronomskih daljina od hiljada milijuna svjetlosnih godina. Zahvaljujući specijalnim automatskim uređajima moći će da se prate kretanja nebeskih tijela u kosmosu, uzimajući pri izračunavanju istovremeno u obzir i kretanje Zemlje oko svoje osi i oko Sunca, zatim će se moći na pojedine planete odatiljati radio-impulsi i primati njihovi odjeci na Zemlji. Ovaj teleskop naročito će se koristiti za proučavanje kretanja vještačkih Zemljinih satelita.

NOVI PROIZVOD OD KROMPIRA

Norveška firma »Norok Sulfo« objavila je da je počela da proizvodi jedan nov, veoma jeftin proizvod od krompira koji je dobio ime »potaris«. Po svojim hranljivim osobinama potaris je ravan pirinču, a u skladštima i domovima može da se čuva veoma dugo. Novi proizvod izrađivat će se u obliku graha i krupe. Od šezdeset tona svježeg krompira mogu da se dobiju deset tona potarisa.

Potaris će, kako tvrdi njegovi proizvođači, naći veoma široku primjenu. Zbog toga što mu je ukus neutralan, on se može, radi ekonomičnosti, dodavati u kolače, kao i u sva jela od mesa i ribe. Čima će se cijena njihovog koštana znatno smanjiti. Međutim, njegova najvažnija namjena je da zamijeni krompir u onim krajevima u kojima se do krompira teško dolazi i gdje ne postoje uslovi za njegovo čuvanje.

RADIO-PRIJEMNIK U OBLIKU KNJIGE

Za vrijeme velikog međunarodnog omladinskog festivala koji je nedavno održan u Moskvi, pojavile su se u prodaji nevelike knjige u lijepom kožnom povezu na čijim je naslovnim stranama stajalo »Festival«. Teško je bilo čak i zamisliti da je ta knjiga ustvari mali radio-prijemnik. Ispod prednje korice kriju se dijametri za podešavanje zvuka i talasne dužine, kao i glasnogovornik. dok zadnja korica krije aparaturu i suhu bateriju koja daje pogonsku snagu.

Aparat »Festival«, koji je izradio jedan lenjingradski istraživački institut ima dimenzije 174x122x45 milimetara, a težak je oko 800 grama. Aparat može da hvata emisije srednjetalasnih radio - stanica.

TELEFONSKI MOST SAD-KUBA »PREKO HORIZONTA«

Između Sjedinjenih Američkih Država i otoka Kube uspostavljena

je prva međunarodna radiotelefonska veza koja »premošćuje« preko 300 kilometara otvorenog mora. Ovo je prvi slučaj u historiji radiotelefonije da se, usprkos Zemljinj ispučenosti koja je dosad predstavljala nepremostivu teškoću, postigne direktno povezivanje dva udaljena mjesta.

Velike antene odašiljača, prečnika od 18 metara, šalju radiotelefonske talase i to u odnosu na Zemlju pod jednim određenim uglom, navise u zrak, gdje se zatim ovi odbijaju od atmosfere i padaju natrag na Zemlju tako da ih prijemna stanica može uhvatiti. Dok se preko postojeće telefonske veze, gdje se koristi podvodni kabel, moglo vodi 36 istovremenih razgovora između Amerike i Kube, nova radiotelefonska linija dozvoljava 120 razgovora vođenih istovremeno.

OSIGURANJE PROTIV SATELITA

Jedna londonska domaćica osigurala je svoju kuću protiv satelita. U slučaju da se sovjetski vještački Zemljin satelit — ili ma koji drugi vještački trabant naše planete — sruši na njen dom, ona će od poznatog osiguravajućeg društva »Lojd« dobiti obeštećenje u iznos od 500 funti sterlinga.

SMRT NAJVEĆEG PJEŠAKA NA SVIJETU

Englez Džems Hoking (James Hocking), nekad poznat kao najveći ljubitelj pješačenja na svijetu, umro je ovih dana u sto i prvoj godini. Kao mladić Hoking se iselio u Ameriku. Zbog svoje strasti prema pješačenju dobio je nadimak »Gospodin Peta i Prstić«. Kad mu je bilo 67 godina on je pješice prevalio put od Njujorka do San Franciska i natrag, i to preko Kanade, što znači da je dva puta prešao preko čitavog Američkog kontinenta. To njegovo »pu-tešestvije« trajalo je 270 dana.

(Sedma Sila)

Križaljka

VODORAVNO: 1. nogometni tim iz Beograda, član I. savezne lige, 13. pripadnik divljeg plemena 14. dio mikroskopa ili foto apar., 15. otplata, 16. vrsta tkanine, 18. planina, brda, 19. inicijali našeg pripovjedača »Pauci«, 20. lična zamjenica, 22. posvojna zamjenica, 23. vokal i konsonant, 24. mjesto na području općine Ljutomer, kotar Murska Sobota, 25. pozornica, 27. crna kređa, 30. ime Ujevića, 32. djevojka, 34. tišina, 36. nabor, 37. visoko školovan čovjek.

2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
C	R	V	G	U	A	Z	V	J	G	Z	D	D
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
H	V	A	R	I	K	U	K	U	L	A	R	
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
R	A	T	A	T	I	L	G	O	R	A		
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
I	E	T	U	T	E	A						
N	M	O	T	A	B	I	K	A	O			
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
I	L	A	A	Č	M	T	I	A				
32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
C	U	R	A	S	I	B	B	O	R	A		
37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49
I	N	T	E	L	E	K	T	U	A	L	A	C

OKOMITO: 1. službenici jedne pogranične ustanove, 2. vrsta sportaša u atletici, 3. mjera za otpor elektr. energije, 4. muza epskog pjesništva, 5. niječni veznik, 6. staro ime za Slavenu, 7. domaće govodo, 8. inicijali imena i prezimena našeg pripovjedača »Tena«, 9. ime književnika Kumičića, 10. opačina, 11. žensko ime, 12. stanovnik Aragonije, 17. rijeka u Austriji, 21. ime naše filmske glumice Rine, 22. sportska momčad, 24. jedan proljetni mjesec, 26. strano muško ime, 28. mjesto na otoku Rabu, 29. opušak, 31. grčka božica, 33. dva vokala, 34. povratna zamjenica, 35. kap, izbočina kopna u more, 36. kemijski simbol za »barij«.

Rješenje križaljke iz prošlog broja: VODORAVNO: 1. Dan Republike, 11. rik, 12. Romeo, 13. aps, 15. at, 16. ode, 17. kos, 19. it, g, 20. as, 22. ti, e, 23. Oa, 25. Topusko, 28. kr, 29. Srbi, 31. ili, 32. lala, 34. Ail, 35. elisa, 37. rat, 38. vjerna, 40. armade, 42. Edvard Kardejl. (J. V.)